

Michał Boksa
Poznań

MATERIAŁY ZYGMUNTA WOJCIECHOWSKIEGO
(1900–1955)
(P.III–8)

Zygmunt Wojciechowski (ps. Karol Szajnocha) urodził się 27 kwietnia 1900 roku w Stryju jako syn Konstantego i Leontyny z Buczowskich. W latach 1906–1917 uczęszczał do szkoły powszechnej Św. Antoniego i VI Gimnazjum we Lwowie, w którym zdał egzamin maturalny w 1918 roku. W tym samym roku został powołany do armii austriackiej. Od listopada 1918 roku do marca 1921 roku służył w Wojsku Polskim.

W latach 1918–1920 (w trakcie służby wojskowej) studiował medycynę i uzyskał zaliczenie dwóch trymestrów na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (UJK). W latach 1920–1924 odbył studia prawnicze, historyczne i filozoficzne na Wydziale Filozoficznym UJK. W marcu 1924 roku uzyskał tamże tytuł doktora filozofii na podstawie pracy pt. *Ze studiów nad organizacją państwa polskiego za Piastów* (Lwów 1924), napisanej pod kierunkiem Jana Ptaśnika. W 1926 roku uzyskał habilitację na podstawie pracy pt. *Momenty terytorialne organizacji grodowej w Polsce piastowskiej* (1925).

Na Uniwersytecie Poznańskim (UP) był starszym asystentem (1924–1926) i docentem (1926–1929) Katedry Historii Ustroju i Prawa Polskiego, profesorem nadzwyczajnym (1929), kierownikiem Katedry Historii Ustroju i Prawa Polskiego (1929–1945), profesorem zwyczajnym (1936), dziekanem Wydziału Prawno-Ekonomicznego (1939–1945), kierownikiem Katedry Historii Państwa i Prawa Polskiego (1945–1955), prowadził wykłady z historii ustroju państwa polskiego, historii średniowiecznej gospodarczej Polski oraz dziejów Śląska i Pomorza Zachodniego. W latach 1935–1939 wykładał historię na tajnych kursach powszechnych na Warmii i Mazurach.

Okres okupacji hitlerowskiej spędził w Krakowie i Milanówku, gdzie wykładał na Wydziale Prawnym i Kursach Uniwersyteckich na tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich. Należał też do konspiracyjnej organizacji niepodległościowej „Ojczyzna”. W czerwcu 1941 roku został kierownikiem Studium Zachodniego. Był szefem Departamentu Nauki Delegatury Rządu Londyńskiego na Kraj oraz organizatorem i członkiem Biura Ziemi Zachodnich przy tejże Delegaturze. Pracował w krakowskim oddziale Zakładów Wydawniczych M. Arct. W kwietniu 1945 roku powrócił do Poznania.

Był członkiem przybranym Towarzystwa Naukowego we Lwowie (od 1930 roku); członkiem korespondentem (od 1945 roku) i członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności (od 1949 roku), przewodniczącym Komisji dla Atlasu Historycznego Polski PAU (1949–1952); członkiem Komisji Organizacyjnej (1951–1952) i członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk (od 1952 roku); członkiem zwyczajnym (od 1927 roku), sekretarzem Komisji Historycznej (1927–1939), sekretarzem generalnym (1946–1955) i prezesem (1955) Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu; członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego; członkiem

Société d'Histoire du Droit w Paryżu; członkiem założycielem i dyrektorem (1945–1955) Instytutu Zachodniego w Poznaniu; redaktorem naczelnym „Awangardy Państwa Narodowego” (1934–1939), „Przeglądu Zachodniego” (1945), „Czasopisma Prawno-Historycznego” (1945–1952), „Studiów nad Historią Prawa Polskiego” (1948–1952), „Życia i Myśli”.

Jego zainteresowania naukowe obejmowały głównie problematykę średniowiecznego ustroju państwa polskiego, historii gospodarczej i politycznej średniowiecznej Polski oraz średniowiecznej historii Śląska i Pomorza Zachodniego. Uważany jest za twórcę poznańskiej szkoły historii prawa i ustroju Polski. Do jego głównych prac należą: *Momenty terytorialne organizacji grodowej w Polsce Piastowskiej* (1924), *Prawo rycerskie w Polsce przed statutami Kazimierza Wielkiego* (1928), *Zarys historii ustroju Polski* (1929), *Polska nad Wisłą i Odrą w X wieku. Studium nad genezą Państwa Polskiego i jego cywilizacji* (1939), *Polska-Niemcy. Dziesięć wieków zmagania* (1943, 1945), *Państwo polskie w wiekach średnich. Dzieje ustroju* (1945), *Polska Piastów, Polska Jagiellonów* (1946), *Zygmunt Stary, 1506–1548* (1946), *Polska-Czechy. Dziesięć wieków sąsiedztwa* (1947), *Studia historyczne* (1955).

W latach międzywojennych związał się politycznie z Narodową Demokracją. Był członkiem Zarządu Związku Młodych Narodowców (1934–1937) i Ruchu Narodowo-Państwowego (1937–1939) oraz jednym z głównych ideologów Obozu Wielkiej Polski. W 1931 roku spisywał relację Romana Dmowskiego o Lidze Narodowej. W latach powojennych był członkiem Komisji Konstytucyjnej Sejmu Ustawodawczego RP, radnym Wojewódzkiej Rady Narodowej, członkiem Komisji Krajowej Duchownych i Świeckich Działaczy Katolickich przy Ogólnopolskim Komitecie Frontu Narodowego, członkiem Komisji Intelktualistów i Działaczy Katolickich przy Polskim Komitecie Obrońców Pokoju. Wziął udział w Światowym Kongresie Intelktualistów w Obronie Pokoju we Wrocławiu (1948).

Został odznaczony Krzyżem Oficerskim (1948) i Krzyżem Komandorskim (1954) Orderu Odrodzenia Polski.

Był żonaty z Marią Świeżawską, z którą miał syna Mariana (prof. historii najnowszej Uniwersytetu Warszawskiego) oraz córki Agnieszkę i Wandę. Zmarł 14 października 1955 roku w Poznaniu. Pochowany został 18 października 1955 roku na Cmentarzu Parafialnym św. Jana Vianney (Pole św. Barbary) przy ulicy Szczawnickiej w Poznaniu.

Materiały Zygmunta Wojciechowskiego zostały przekazane Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu w latach 1958–1960 w darze przez prof. Zdzisława Kaczmarczyka (ks. nabytków A nr 7 i 18). Później dołączono do spuścizny kserokopie i wycinki prasowe artykułów o twórcy spuścizny. Materiały pochodzą z lat 1881–2005. Prace nad spuścizną prowadził autor inwentarza w latach 2008–2014.

Spuścizna została podzielona na 8 zasadniczych grup zgodnie z metodami przyjętymi w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie: I. Materiały twórczości naukowej; II. Materiały działalności organizacyjno-naukowej, redakcyjno-wydawniczej, zawodowej i społecznej; III. Materiały biograficzne; IV. Korespondencja; V. Materiały o twórcy spuścizny; VI. Materiały rodzinne; VII. Materiały osób obcych; VIII. Załączniki. W ramach poszczególnych grup i podgrup obowiązuje układ chronologiczno-rzeczowy.

Grupa I liczy 43 jednostki archiwalne. Zawiera materiały twórczości naukowej z lat 1924–1960. Składa się z 4 podgrup: A. Monografie; B. Artykuły, prace popularnonaukowe i przyczynki; C. Referaty, memoriały, rozmowy, recenzje; D. Materiały warsztatowe. W podgrupie monografii znajdują się m. in. różne wersje *Historii politycznej Polski* (j. 4–7) oraz *Polski Piastów, Polski Jagiellonów* (j. 8–20). W podgrupie C umieszczono referaty dotyczące pokoju międzynarodowego (j. 36), memoriały o instytutach i towarzystwach naukowych (j. 37) oraz recenzje i omówienia prac (j. 38–39).

Grupa II liczy 25 jednostek i obejmuje materiały działalności organizacyjno-naukowej, zawodowej, redakcyjno-wydawniczej i politycznej z lat 1922–1955. Składa się z 5 podgrup: A. Działalność organizacyjno-naukowa; B. Udział w kongresach, konferencjach, sesjach naukowych i wystawach; C. Działalność zawodowa; D. Opiniowanie prac i dorobku naukowego oraz działalność redakcyjno-wydawnicza; E. Działalność polityczna. W podgrupie A znajdują się materiały działalności na Uniwersytecie Poznańskim (j. 44), Polskiej Akademii Umiejętności (j. 45), Polskiej Akademii Nauk (j. 46–51), Instytucie Zachodnim (j. 52–54) i Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk (j. 55). Podgrupa B obejmuje materiały dotyczące udziału w kongresach (j. 56), konferencjach (j. 57), sesjach naukowych (j. 58) i wystawach (j. 59). Podgrupa C to materiały dotyczące pracy w Gimnazjum IX im. Jana Kochanowskiego we Lwowie (j. 60) i Zakładach Wydawniczych M. Arct (j. 61). W podgrupie D znajdują się opinie prac i dorobku naukowego (j. 62), materiały dotyczące kontaktów z redakcjami wydawnictw i czasopism (j. 63–64), materiały dotyczące wydania francuskiego książki pt. *Państwo polskie w wiekach średnich. Dzieje ustroju* (j. 65) oraz polskiego przekładu książki Kamila Krofty pt. *Nesmertelny naród* (j. 66). W ostatniej podgrupie umieszczono materiały dotyczące działalności w Polskim Komitecie Obrońców Pokoju (j. 67) i Komisji Konstytucyjnej Sejmu Ustawodawczego RP (j. 68).

Grupa III liczy 15 jednostek i zawiera materiały biograficzne z lat 1919–1956. Wśród nich znajdują się życiorysy i bibliografie prac własnych (j. 69), dokumenty osobiste (j. 70), materiały okolicznościowe (j. 71–72), wykazy książek z księgozbioru własnego (j. 75–76), materiały finansowo-gospodarcze i dotyczące zdrowia (j. 77), kondolencje (j. 78–82), materiały dotyczące zgonu i uroczystości pogrzebowych (j. 83).

Grupa IV liczy 9 jednostek i obejmuje korespondencję wychodzącą (j. 84) oraz wpływającą (j. 85–92) z lat 1922–1956, zaopatrzoną w aneksy.

Grupa V liczy 3 jednostki i zawiera materiały o twórcy spuścizny z lat 1927–2005. Są to artykuły i wspomnienia o nim (j. 93–94) oraz recenzje, oceny i omówienia jego prac naukowych (j. 95).

Grupa VI liczy 8 jednostek i obejmuje materiały rodzinne z lat 1881–1989. Umieszczono tam materiały dziadka i ciotki (j. 96), rodziców (j. 97), sióstr (j. 98), rodziny matki (j. 99), żony (j. 100), rodziny żony (j. 101), syna (j. 102) i córek (j. 103).

Grupa VII liczy 2 jednostki i zawiera materiały osób obcych z lat 1912–1955. Znajdują się w niej prace i wspomnienia (j. 104) oraz korespondencję (j. 105) osób obcych.

Grupa VIII liczy jednostek i obejmuje załączniki z lat 1904–1966. Składa się z 3 podgrup: A. Prace i artykuły twórcy spuścizny; B. Czasopisma, druki; C. Roman Dmowski i Liga Narodowa. W pierwszej zebrano druki prac (j. 106–110) i nadbitki artykułów (j. 111) Zygmunta Wojciechowskiego, w drugiej m. in. egzemplarze prasy konspiracyjnej (j. 113) i

powojennej (j. 114). Trzecia podgrupa to materiały Romana Dmowskiego (j. 117–118) i Ligi Narodowej (j. 119–126).

W Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu spuścizna Zygmunta Wojciechowskiego otrzymała sygnaturę P.III–8. Rozmiar zespołu po uporządkowaniu wynosi 1,65 mb. Inwentarz liczy 126 jednostek archiwalnych, uzupełnionych 15 aneksami.

Źródła i bibliografia

1. Czubiński Antoni, *Rola Zygmunta Wojciechowskiego (1900–1955) w rozwoju polskiej myśli zachodniej*, [w:] *Kultura, polityka, dyplomacja. Studia ofiarowane Profesorowi Jaremu Maciszewskiemu w sześćdziesiątą rocznicę Jego urodzin*, Warszawa 1990, s. 122–130.
2. Grabski Andrzej Feliks: *Zygmunt Wojciechowski i historia macierzystych ziem Polski*, [w:] *Wojciechowski Zygmunt, Zygmunt Stary (1506–1548)*. Opracował i wstępem poprzedził A. F. Grabski, Warszawa 1979, s. 5–69.
3. Jakubowska Urszula, *Zygmunt Wojciechowski: O powrót Polski nad Odrę*, [w:] *Acta Universitatis Wratislaviensis, Historia CXVI*, Wrocław 1994, s. 215–223.
4. Janicki Lech, *Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, [w:] *Wielkopole XX wieku*. Praca zbiorowa pod red. Andrzeja Gulczyńskiego, Poznań 2001, s. 617–625.
5. Kaczmarczyk Zdzisław, *Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Przegląd Zachodni” R. 31: 1975, T. 2, nr 3–4, s. 169–179.
6. Matuszewski Józef, *Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, T. 1: 1955, z. 2, s. 331–337.
7. Mroczko Marian, *Zygmunt Wojciechowski jako historyk polskich ziem zachodnich oraz stosunków polsko-niemieckich*, „Przegląd Zachodni”, R. XLI: 1985, nr 1, s. 98–113.
8. Olszewski Henryk, *Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, [w:] *Wybitni historycy wielkopolscy*. Praca zbiorowa pod red. Jerzego Strzelczyka, Poznań 2010, s. 297–317.
9. Tegoż, *Zygmunt Wojciechowski – poznańska szkoła historii prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, R. 56: 1994, z. 3, s. 18–23.
10. Rogalski Aleksander, *Profesor Zygmunt Wojciechowski. W ćwierćwiecze zgonu (1900–1955)*, „Życie i Myśl”, R. 30: 1980, nr 11, s. 122–130.
11. Szczaniecki Michał, *Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, „Nauka Polska”, R. 3: 1955, z. 4, s. 236–240.
12. Tegoż, *Zygmunt Wojciechowski*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, T. 7: 1955, z. 2, s. 385–390.
13. Śródka Andrzej, *Uczni polscy XIX–XX stulecia*, T. 4, Warszawa 1998, s. 513–515.
14. Wąsicki Jan, *Prof. dr Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Kronika Miasta Poznania”, R. 56: 1988, nr 1, s. 5–14.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	Pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1–43
A. Monografie	1–23
B. Artykuły, prace popularnonaukowe i przyczynki	24–35
C. Referaty, memoriały, rozmowy, recenzje	36–39
D. Materiały warsztatowe	40–43
II. Materiały działalności organizacyjno-naukowej, redakcyjno-wydawniczej, zawodowej i społecznej	44–68
A. Działalność organizacyjno-naukowa	44–55
B. Udział w kongresach, konferencjach, sesjach naukowych i wystawach	56–59
C. Działalność zawodowa	60–61
D. Opiniowanie prac i dorobku naukowego, działalność redakcyjno-wydawnicza	62–66
E. Działalność polityczna	67–68
III. Materiały biograficzne	69–83
IV. Korespondencja	84–92
A. Korespondencja wychodząca	84
B. Korespondencja wpływająca	85–92
V. Materiały o twórcy spuścizny	93–95
VI. Materiały rodzinne	96–103
VII. Materiały osób obcych	104–105
VIII. Załączniki	106–126
A. Prace i artykuły twórcy spuścizny	106–111
B. Czasopisma, druki	112–116
C. Roman Dmowski i Liga Narodowa	117–126
Aneksy	1–15

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Monografie

- Granica zachodnia Polski i zagadnienie organizacji Europy Środkowej*
Tekst
Ok. 1941, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 57
- Polska – Niemcy. Dziesięć wieków zmagania*
Tekst
ok. 1945, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 240
Druk: Poznań 1945
- Jw.
Fragmenty tekstu
ok. 1945, rkp., masz., l., k. 26
Druk: Poznań 1945

4. *Historia polityczna Polski*

Tekst

Ok. 1945–1946, rkp., masz., l., k. 296

5. Jw.

Tekst

Ok. 1945–1946, masz., l., k. 108

6. Jw.

Tekst

Ok. 1945–1946, masz., l., k. 108

7. Jw.

Tekst

Ok. 1945–1946, masz. z popr. rkp., l., k. 102

8. *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*

Część 1

Ok. 1946–1960, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 279

Druk: Poznań 1946

9. Jw.

Część 1

Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 264

Druk: Poznań 1946

10. Jw.

Fragment części 1

Ok. 1946–1960, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 173

Druk: Poznań 1946

11. Jw.

Część 1 (nowa redakcja)

Ok. 1946–1960, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 197

Druk: Poznań 1946

12. Jw.

Fragment części 1

Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 168

Druk: Poznań 1946

13. Jw.

Fragment części 1

Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 174

Druk: Poznań 1946

14. Jw.

Fragment części 2

Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 228

Druk: Poznań 1946

15. Jw.

Fragment części 2

Ok. 1946–1960, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 190

Druk: Poznań 1946

16. Jw.
Fragment części 2
Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 112
Druk: Poznań 1946
17. Jw.
Fragment części 2
Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 110
Druk: Poznań 1946
18. Jw.
Fragment części 2
Ok. 1946–1960, masz., l., k. 114
Druk: Poznań 1946
19. Jw.
Fragment części 2
Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 120
Druk: Poznań 1946
20. Jw.
Fragment części 2
Ok. 1946–1960, masz. z popr. rkp., l., k. 88
Druk: Poznań 1946
21. *Zygmunt Stary (1506–1548)*
Tekst
Ok. 1946, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 315
Druk: Warszawa 1946
22. *Państwo polskie w wiekach średnich. Dzieje ustroju*
Fragmenty tekstu
Ok. 1948, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 271
Druk: Poznań 1948
23. *Słowiańszczyzna zachodnia we wczesnym średniowieczu*
Przypisy do niezidentyfikowanej pracy
Ok. 1948, masz. z popr. rkp., sz., k. 132

B. Artykuły, prace popularnonaukowe i przyczynki

24. *Przesunięcie historyczne Polski z zachodu na wschód*
Rodzina, ród i państwa u Słowian lechickich
Roman Dmowski – istota nieznana
Artykuły
1924–1939, druk, kkp., l., k. 6
Druk (1) „Słowo Polskie”, 1924
(2) „Kurier Poznański, 16.01.1929
(3) „Kronika Polski i Świata”, R. 2: 1939, nr 31

25. *O lewy brzeg środkowej i dolnej Odry*
 Artykuł
 Ok. 1945, rkp., masz., l., k. 67
 Druk: „Przegląd Zachodni”, R. 1945, s. 61–87
26. *Uwagi o nowych zadaniach historiografii polskiej*
 Artykuł
 Po 1946, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 22
27. *La patrice Boleslas le Vaillant*
 Tekst artykułu
 Ok. 1949, rkp., masz., masz. z popr. rkp., j. franc., l., k. 59
 Druk: „Roczniki Historyczne”, 1949, s. 27–48
28. *Les origines du christianisme en Pologne et sa première crise*
 Artykuł
 1951, rkp., masz., j. franc, pol., l., k. 72
29. *Uwagi o nazwach i lokalizacji plemion polskich na tle sąsiedztwa słowiańskiego*
 Artykuł
 Ok. 1953, rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 24
30. *Związki historyczne Polski z Ziemiami Odzyskanymi, ich geneza i przebieg do połowy XX wieku*
 Artykuł, korespondencja
 1954, rkp., masz., masz. z popr. rkp., l., k. 38
31. *Elementy średniowieczne w ustroju Państwa Polskiego w wiekach XVI–XVIII. (Przyczyny ich trwałości)*
 Artykuł
 B. d., rkp., masz. z popr. rkp., l., k. 23
32. *L’Etat corporatif en Pologne du XIIIe au XVIIIe siècles*
Prawa historyczne Polski do Ziem Odzyskanych / Droits historiques de la Pologne aux Terres Recouvrées / Polens geschichtliche Rechts an den wiedergewonnenen Gebieten
 Odczyty, tłumaczenia, korespondencja
 1938, ok. 1953, rkp., masz., masz. z popr. rkp., j. franc., niem., pol. l., k. 81
33. *Powstanie warszawskie 1944 roku*
 Odczyt na zebraniu Organizacji Ziem Zachodnich „Ojczyzna”
 1944, rkp., masz., l., k. 25
34. *Przemówienie wygłoszone w Milanówku*
 Przemówienie (bez tytułu)
 Przemówienie wygłoszone we Wrocławiu 07.12.1953 na spotkaniu z delegacją parlamentarzystów francuskich
O stanowisko katolików świeckich. Rozmowa z dyrektorem Instytutu Zachodniego prof. Wojciechowskim
 Przemówienia okolicznościowe, rozmowa, tłumaczenie, wycinek prasowy
 Ok. 1945–1953, rkp., masz., masz. z popr. rkp., druk, j. franc., niem., pol., l., k. 33, fot.16

35. *Wytyczne polskiej polityki zagranicznej*

Ziemie wschodnie i zachodnie Polski

Przyczynki

B. d., masz. z popr. rkp., l., k. 9

C. Referaty, memoriały, recenzje

36. *Uwagi na temat preliminarzów konferencji pokojowej*

Pokój międzynarodowy

Referaty, zaproszenie

1946–1949, masz. z popr. rkp., druk, l., k. 23

37. *Memoriał w sprawie Instytutu Zachodniego*

Memoriał o stanie nauki polskiej

Memoriał o Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk i naukowych towarzystwach ogólnych

Memoriały

1945–1955, rkp., masz., masz. z popr. rkp., l., k. 43

38. *Istota dziejów Polski w ujęciu p. Alberta Brackmanna*

Uwagi do Podręcznika historii państwa i prawa polskiego, a w szczególności do rozdziałów I–V (str. 1–536)

Wolfarth Włodzimierz, *Ascripticii w Polsce*

uwagi i omówienia prac

1947–1955, rkp., masz., masz. z popr. rkp., l., k. 32

39. J. Baszkiewicz: *Powstanie zjednoczonego państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku*, Warszawa 1954

Recenzja

Ok. 1954, masz. z popr. rkp., l., k. 17

D. Materiały warsztatowe

40. Statystyka demograficzna i narodowościowa niemieckich ziem wschodnich (Ziem Odzyskanych) przed wybuchem II wojny światowej

Tablice statystyczne

Po 1945, rkp., masz., l., k. 14

41. *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*

Wypisy z literatury, tablice genealogiczne, notatki,

Ok. 1946–1960, rkp., l., k. 122

42. Jw.

Materiały ilustracyjne i kartograficzne do pracy, fotokopie średniowiecznych ilustracji i tekstów do tematu *Średniowiecze w Polsce*

Ok. 1946–1960, rkp., masz., l. i sz., k. 124, fot. 55

43. *Studia historyczne*

Materiały ilustracyjne

Ok. 1955, rkp., l., fot. 21

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO-NAUKOWEJ, ZAWODOWEJ, REDAKCYJNO-WYDAWNICZEJ, POLITYCZNEJ

A. Działalność organizacyjno-naukowa

44. Uniwersytet Poznański
Pisma okólne, zaświadczenia, korespondencja
1947–1955 i b.d., masz., masz. pow., l., k. 109
45. Polska Akademia Umiejętności
Uwagi do dyskusji, uchwała, postulaty, notatka, korespondencja,
1945–1951 i b.d., rkp., masz., masz. z popr. rkp., masz. pow., l., k. 33
46. Komisja Organizacyjna Polskiej Akademii Nauk
Protokoły z posiedzeń Prezydium Komisji Organizacyjnej, protokoły z posiedzeń
podkomisji i zespołów, skład komisji, uchwała Prezydium Komisji Organizacyjnej,
korespondencja
1951–1952 i b.d., masz., masz. pow., l., k. 146
47. Polska Akademia Nauk
Projekt organizacji, statut, regulaminy, wytyczne, notatki w sprawie PAN, postulaty,
tezy, wykazy placówek naukowych i wydawnictw, projekt preliminarza budżetowego,
notatka, sprawozdanie, korespondencja
1951–1955, rkp., masz., masz. z popr. rkp., masz. pow., l., k. 179
48. Wydział I Polskiej Akademii Nauk
Ankieta, charakterystyka działalności, projekt planu rozwoju sieci placówek naukowo-
badawczych, korespondencja
1951–1955, masz., masz. pow., l., k. 112
49. Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
Projekty wniosków, korespondencja
1953–1955 i b.d., rkp., masz., masz. pow., l., k. 25
50. Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk
Korespondencja
1952–1955 i b.d., masz., l., k. 26
51. Ekspedycja Wydawnictw Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych Polskiej Akademii Nauk
Rachunek, korespondencja
1952–1955, rkp., masz., masz. pow., druk, l., k. 22
52. Instytut Zachodni (IZ)
Sprawozdania, notatka w sprawie IZ, projekt budżetu, plan badań naukowych, spisy
członków, deklaracje celne, potwierdzenia odbioru pieniędzy, rozmowa z
pracownikami IZ, korespondencja
1945–1956, rkp., masz., druk, j. franc., niem., pol., l., k. 163
53. Jw. – Rada Naukowa dla Zagadnień Ziemi Odzyskanych
Tezy do referatów, wnioski i rezolucje, artykuł prasowy
1945–1946, masz. pow., druk, l., k. 29

54. Jw. – Sekcja Czechosłowacka (Praga) / Zapadni Ustav v Poznani – Zplnomocněnec pro Československo (Praha)

Korespondencja

1947, rkp., masz., j. czes., l., k. 77

55. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

Zaproszenia, korespondencja

1945–1955, masz., druk, kkp., l., k. 11

B. Udział w kongresach, konferencjach, sesjach naukowych i wystawach

56. Kongres Slawistów w Moskwie (1948)

Światowy Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju (Wrocław 25–28.08.1948)

Kongres Historyków we Wrocławiu (wrzesień 1948)

Kongres Pokoju w Paryżu (1949)

I Kongres Nauki Polskiej (Warszawa 29.06.–02.07.1951)

Informator, regulamin, program, komunikaty, ankiet, referaty, artykuły i notki prasowe, zaświadczenia, zaproszenia, korespondencja

1947–1951, rkp., masz., masz. pow., druk, j. franc., pol., l. i sz., k. 92, fot. 5

57. Konferencje naukowe

Protokoły, wiersze, korespondencja

1947–1953, rkp., masz., masz. pow., druk, j. czes., pol., l., k. 89, fot. 25, zob. aneks 1

58. Sesja naukowa „Odrodzenie w Polsce” (Warszawa 25–30.10.1953)

Sesja naukowa PAN (Warszawa 10–11.01.1955)

Sesja naukowa PAN poświęcona problemowi bezpieczeństwa zbiorowego w Europie (Warszawa 03–06.04.1955)

Sesja naukowa w związku z 200. rocznicą śmierci Monteskiusza (Warszawa 27–28.10.1955)

Programy sesji, artykuły i notki prasowe, zaproszenia, korespondencja

1947–1955, rkp., masz., druk, j. czes., pol., l., i sz., k. 20

59. Wystawa Ziem Odzyskanych

Notatki, ilustracje

1948, rkp., l., k. 25, fot. 2

C. Działalność zawodowa

60. Gimnazjum IX im. Jana Kochanowskiego we Lwowie

Dziennik egzaminów maturalnych, pytania egzaminacyjne

1922 i b.d., rkp., druk, l. i sz., k. 55

61. M. Arct Zakłady Wydawnicze

Odpis poświadczony z rejestru handlowego, zaświadczenia, pokwitowanie, korespondencja

1940–1942, rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 1

D. Opiniowanie prac i dorobku naukowego, działalność redakcyjno-wydawnicza

62. Prace magisterskie, docentury, nadania tytułu naukowego profesora zwyczajnego, nagrody
Oceny i opinie, korespondencja
1951–1955, masz., masz. pow., l., k. 36, aneks 2
63. Kontakty z redakcjami wydawnictw i czasopism (A-P)
Umowy i projekty wydawnicze, dowody wpłaty, korespondencja
1939–1955, rkp., masz., druk, j. czeski, niem., pol., l., k. 226, zob. aneks 3
64. Jw. (R–Ż)
Umowy wydawnicze, dowody wpłaty, wycinek prasowy, korespondencja
1946–1955, rkp., masz., druk, l., k. 128, zob. aneks 3
65. *Państwo polskie w wiekach średnich. Dzieje ustroju (L'Etat Polonais au Moyen-Age. Histoire des institutions)*
Korespondencja dotycząca wydania francuskiego
1947–1949, rkp., masz., druk, j. franc., pol., l., k. 118
Druk: Paris 1949
66. Kamil Krofta, *Nieśmiertelny naród*
Nota od tłumacza [Mariana Szyjkowskiego], fragment przekładu polskiego, korespondencja
1947, rkp., masz., masz. z popr. rkp., l., k. 118
Druk: Poznań 1948 [wydane przez Instytut Zachodni, którego dyrektorem był Z. W.]

E. Działalność polityczna

67. Polski Komitet Obrońców Pokoju
Zaproszenia, korespondencja
1949–1953 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 27
68. Komisja Konstytucyjna Sejmu Ustawodawczego RP
Regulaminy, protokoły, wnioski, listy członków, tekst konstytucji, korespondencja
1951–1952, rkp., masz., masz. z popr. rkp., masz. pow., druk, l., k. 121

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

69. Życiorysy, noty biograficzne, bibliografie prac własnych
1948 – ok. 1955 i b.d., rkp., masz., masz. z popr. rkp., kkp., j. franc., pol., l., k. 63
70. Dokumenty osobiste
Legitymacje, książeczka stanu służby oficerskiej, rozkaz, przepustka wielokrotna, dokumentacja paszportowa, wizy, karta biblioteczna, karta na miejską sieć komunikacyjną, zaświadczenie, wizytówki, ekslibrisy, fotografie
1919–1955, rkp., masz., druk, j. franc., niem., pol., l. i sz., k. 63, fot. 3
71. Materiały okolicznościowe
Księga pamiątkowa, tableau, laurki, rycina
Ok. 1947–1955, rkp., druk, j. franc, niem., pol., l. i sz., k. 43

72. Jubileusz 30-lecia profesury i 10-lecia kierowania Instytutem Zachodnim
Korespondencja
1955, rkp., masz., druk, l., k. 83, zob. aneks 4
73. Liga Narodowa
Notes osobisty z rachunkami oraz nazwiskami i adresami członków
1931, rkp., sz., k. 26
74. Inwigilacja przez Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego
Doniesienia agenturalne na Z. W.
1951, kkp., l., k. 12
75. Księgozbiór własny
Wykaz książek
1939–1956, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 114
76. Jw.
Spisy wydawnictw przekazanych do Pracowni im. Zygmunta Wojciechowskiego w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu
1987, rkp., masz., l., k. 43
77. Materiały finansowo-gospodarcze i dotyczące stanu zdrowia
„Cegiełki” na odbudowę Warszawy, rachunki, faktury, dowody przekazów pieniężnych, Książeczka Oszczędnościowo-Inwestycyjna Społecznego Funduszu Oszczędnościowego PKO, bilety kolejowe i lotnicze, świadectwo lekarskie, wyniki badań lekarskich, korespondencja
1946–1955, rkp., masz., druk, j. czeski, franc., pol., l. i sz., k. 68
78. Osoby i instytucje A–Ł
Kondolencje złożone Marii Wojciechowskiej i rodzinie
1955–1956, rkp., masz., druk, l., k. 205, zob. aneks 5
79. Osoby i instytucje M–Ż i nieustaleni nadawcy
Kondolencje złożone Marii Wojciechowskiej i rodzinie
1955–1956, rkp., masz., druk, l., k. 220, zob. aneks 5
80. Osoby i instytucje A–Ż
Kondolencje złożone Instytutowi Zachodniemu
1955, rkp., masz., druk, l., k. 31, zob. aneks 6
81. Osoby i instytucje A–Z
Kondolencje złożone Poznańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk
1955–1956, rkp., masz., druk, l., k. 63, zob. aneks 7
82. Osoby i instytucje B–V
Kondolencje złożone Uniwersytetowi Poznańskiemu
1955, rkp., masz., druk, l., k. 8, zob. aneks 8
83. Zgon i uroczystości pogrzebowe
Klepsydry, rachunek, dowód sprzedaży, dowody nadania, notatki, korespondencja
1955, rkp., druk, j. franc., pol., l., k. 10, fot. 34

IV. KORESPONDENCJA

A. Korespondencja wychodząca

84. Osoby i instytucje A–Ż i adresaci nieustaleni
1945–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. czes., franc., pol., l., k. 190, zob. aneks 9

B. Korespondencja wpływająca

85. Osoby i instytucje A–B
1927–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., niem., pol., l., k. 246, zob. aneks 10
86. Jw. C–G
1922–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., niem., pol., l., k. 195, zob. aneks 10
87. Jw. H–K
1922–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., pol., l., k. 261, zob. aneks 10
88. Jw. L–N
1935–1956 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., pol., l., k. 169, zob. aneks 10
89. Jw. Oliver–Martin R.
1930–1952, rkp., druk, j. franc., l., k. 136, zob. aneks 10
90. Jw. P
1922–1956 i b.d., rkp., masz., druk, j. czes., franc., pol., l., k. 222, zob. aneks 10
91. Jw. R–T
1931–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., niem., pol., l., k. 211, zob. aneks 10
92. Jw. U–Ż i nieustaleni nadawcy
1922–1955 i b.d., rkp., masz., druk, j. ang., czes., franc., pol., l., k. 177, zob. aneks 10

V. MATERIAŁY O TWÓRCY SPUŚCIZNY

93. Zygmunt Wojciechowski
Artykuły biograficzne i wspomnienia
1938–2005 i b.d., rkp., druk, wydruk komp., kkp., l., k. 256, zob. aneks 11
94. Jw.
Wycinki prasowe artykułów
1945–2005, rkp., druk, kkp., l., k. 54
95. Jw.
Recenzje, oceny i omówienia prac, wzmianki prasowe o pracach, dyskusja nad referatem
1927–1970, rkp., masz. z popr. rkp., druk, kkp., j. ang., czeski, franc., niem., pol., l., k. 127, zob. aneks 12

VI. MATERIAŁY RODZINNE

96. Marian Wojciechowski (dziadek)
 Michalina Wojciechowska Adamowiczowa (ciotka)
 Korespondencja wychodząca M. W. do M. W. A. i Z. W., korespondencja wpływająca M. W. od Z. W., korespondencja wychodząca M. W. A. do Z. W.
 1910–1933, rkp., druk, l., k. 17
97. Konstanty Wojciechowski (ojciec) i Leontyna z domu Buczowska (matka)
 Akt urodzin i chrztu, świadectwo dojrzałości, wykazy rachunków miesięcznych, nekrolog, artykuły prasowe, fotografie, korespondencja
 1881–1989, rkp., masz, druk, kkp., j. łac., pol., l., k. 196, fot. 2
98. Leontyna Barbara Wojciechowska, Maria Krystyna Wojciechowska, Michalina Eysymont z domu Wojciechowska (siostry), Bolesław Eysymont (mąż Michaliny), Janusz Eysymont (syn Michaliny i Bolesława)
 Korespondencja
 1914–1955 i b.d., rkp., masz., druk, l., k. 57
99. Buczowska Maria, Buczowski Stanisław, Iglicka Irena, Iglicka Janina, Iglicki Stanisław, Piekarski Marek – rodzina Leontyny Buczowskiej (matki)
 Korespondencja
 1922–1955, rkp., masz., j. czeski, pol., l., k. 25
100. Maria Wojciechowska (żona)
 Korespondencja wychodząca do Z. W.
 1955, rkp., l., k. 8
101. Świeżawska Anna i Świeżawski Kazimierz – rodzina żony
 Korespondencja wychodząca i wpływająca, druk religijny
 1913–1955, rkp., masz., druk, l., k. 27
102. Marian Wojciechowski (syn)
 Książeczka szczepień, gazetka, wiersz, korespondencja
 1938–1957 i b.d., rkp., masz., druk, kkp., l., k. 98
103. Agnieszka (Anna) Wojciechowska i Wanda Wojciechowska (córkę)
 Laurka, korespondencja
 1942–1977, rkp., masz., druk, l., k. 53

VII. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH

104. Prace i wspomnienia osób obcych
 Teksty, korespondencja
 ok. 1944–1955 i b.d., rkp., masz., l., k. 196, zob. aneks 13
105. Osoby i instytucje (B–T i nieustalony nadawca)
 Korespondencja osób obcych
 1912–1953, rkp., masz., druk, l., k. 21, zob. aneks 14

VIII. ZAŁĄCZNIKI

A. Prace i artykuły twórcy spuścizny

106. *Rozwój terytorialny Prus w stosunku do ziem macierzystych Polski*
Tekst
1933, druk, l. i sz., k. 26
Druk: Toruń 1933
107. *Państwo jako forma organizacji narodu i społeczeństwa. Podstawy organizacyjne państwa polskiego*
Tekst
1939, druk, l., k. 117
Druk: [w:] *Zagadnienia życia współczesnego*. Podręcznik dla II klasy liceów ogólnokształcących, Lwów 1939
108. *Stosunki polsko-niemieckie i problem Europy Środkowej*
Tekst
1942, rkp., druk, sz., s. 96
Druk: Warszawa 1942
109. *Ziemie powracające. Obraz geograficzno-gospodarczy*
Tekst tomów 2-3
1942–1943, druk, sz., k. 68
Druk: Warszawa 1943
110. *Szkice historyczne*
Tekst tomu 1
1943, druk, l. i sz., k. 96
Druk: Warszawa 1943 [antydatowane 1938]
111. Zygmunt Wojciechowski
Nadbitki artykułów
1936–1953, rkp., druk, l. i sz., k. 202, zob. aneks 15

B. Czasopisma, druki

112. *Bericht. Studenten-Vereine an der Posener Universität*
Informacja o związkach studenckich na Uniwersytecie Poznańskim dla Sicherheitsdienst (Służby Bezpieczeństwa SS)
1939, rkp., masz., druk, j. niem., pol., l., k. 16
113. „Dziennik Polski”
„Głos Demokracji” Organ Stronnictwa Polskiej Demokracji
„Kraj” Agencja Informacyjna
„Rzeczpospolita Polska”
„W Walce” Dziennik Starego Miasta
Konspiracyjne czasopisma polskie
1944–1945, masz. pow., druk, fkp., l., k. 45
114. „Biuletyn Informacyjny Spraw Kulturalnych i Wydawniczych”
Egzemplarze czasopisma
1945–1946, rkp., druk, l. i sz., k. 53

115. Uczeni polscy

Klepsydry, wycinek prasowy, zawiadomienia

1936–1955, rkp., druk, l., k. 9

116. Biblioteka Polska w Paryżu

Dezyderaty, wykazy pozycji bibliograficznych

1948 i b.d., rkp., masz., l., k. 15

C. Roman Dmowski i Liga Narodowa

117. Roman Dmowski

Artykuły, recenzja książki, bibliografia prac, karta wstępu

1925–1939, rkp., masz., druk, l., k. 60

118. Jw.

Korespondencja wychodząca do Ministra Spraw Zagranicznych Japonii, Karola Waligórskiego, Zygmunta Wojciechowskiego i nieustalonych adresatów

1904–1933, rkp., masz., j. ang., pol., l., k. 55

119. Liga Narodowa

Spisy członków Ligii Narodowej, odpis z katalogu Biblioteki Rapperswilskiej

1910–1931, rkp., masz., l., k. 32

120. Relacja Romana Dmowskiego o Lidze Narodowej spisana przez Zygmunta

Wojciechowskiego

Tekst

1931, rkp., masz., l., k. 161

121. *Wspomnienie prof. Stanisława Grabskiego o pracach w Lidze Narodowej*

Początki zeznań Grabskiego Stanisława (odpis)

Teksty

1931 i b.d., masz., l., k. 25

122. *Notatki Mariana Seydy dla prof. Zygmunta Wojciechowskiego do pracy o historii Ligi*

Narodowej, spisane w styczniu roku 1932

Tekst (odpis), fragment tekstu

1932, masz., l., k. 27

123. Protokół wspólnego zebrania Obozu Wielkiej Polski i Stronnictwa Narodowego w dniu 7 czerwca 1931 roku w sali Stronnictwa Narodowego w Poznaniu

Tekst (kopia i odpis)

1935 i b.d., rkp., masz., l., k. 30

124. Kozicki Stanisław: *Historia Ligi Narodowej w pierwszym dwudziestoleciu jej istnienia*

Fragmenty tekstu

1947, rkp., masz., l., k. 115

125. *Ustawa Ligi Polskiej z grudnia 1887*

Tekst (odpis)

1956, rkp., masz., l., k. 164

126. Garlicki Andrzej: *Relacja Romana Dmowskiego o Lidze Narodowej*

Artykuł

1966, kkp., l., k. 15

Druk: „Przegląd Historyczny”, T. 57: 1966, z. 3, s. 415–443

ANEKS 1

J. 57. Konferencje naukowe

Konferencja Historyczna Polsko-Czeska (Osieczna IX 1947)

Konferencja w Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (1948)

Międzynarodowa konferencja na temat Odra–Wisła (Paryż X–XI 1948)

Konferencja Historyków Prawa (Toruń VI 1950)

Konferencja Komisji Naukowej Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego (XII 1950)

Konferencja naukowa poświęcona dziejom Śląska (28 VI–1 VII 1953)

Konferencja poświęcona dyskusji nad referatem pt. *Aktualne zadania katolików polskich na tle Deklaracji Episkopatu z dnia 28.09.1953* (Poznań 4 XI 1953)

ANEKS 2

J. 62. Prace magisterskie, docentury, nadania tytułu naukowego profesora zwyczajnego, nagrody, recenzje wydawnicze

Prace magisterskie:

Gładysz Jan: *Poglądy prawnopolityczne Jana Ostroroga* (1954)

Marczewski Bernard Kazimierz: *Poglądy polityczno-prawne Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, zawarte w dziele „O poprawie Rzeczypospolitej Polskiej”* (1954)

Matuszewska Zofia: *Zagadnienie służby wojskowej mieszczan w Polsce 1454–1648* (1954)

Olszewski Henryk: *Poglądy na państwo i prawo Krzysztofa Opalińskiego* (1954)

Docentury:

Eisenbach Artur (1955)

Lutman Roman (1954)

Wąsicki Jan (1954)

Weyman Stefan (1953–1954)

Profesury zwyczajne:

Kaczmarczyk Zdzisław (1954–1955)

Nagrody naukowe:

Wysłouch Stanisław (1951)

Recenzje wydawnicze:

Widajewicz Józef: *Mieszko I wobec cesarstwa* (1952)

ANEKS 3

J. 63. Kontakty z redakcjami wydawnictw i czasopism (AP)

Agencja Prasowo Informacyjna

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha (Poznań)

„Dziś i Jutro”

„Gazeta Poznańska”

„Głos Katolicki”

Instytut Zachodni (Poznań)

„Książka i Wiedza” Spółdzielnia Wydawnicza

„Książnica-Atlas” Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze
 „Kwartalnik Historyczny”
 „Melantrich” Nakladatelstvi (Praha)
 „Odrodzenie”
 „Państwo i Prawo”
 Państwowe Wydawnictwo Naukowe
 Państwowy Instytut Wydawniczy
 Pax – Instytut Wydawniczy
 „Przegląd Zachodni”

J. 64. Kontakty z redakcjami wydawnictw i czasopism (R–Ż)
 Rada Naukowo-Wydawnicza Polskiej Akademii Nauk
 „Słownik Starożytności Słowiańskich”
 „Sprawozdania z Czynności i Prac” (Polskiej Akademii Nauk)
 Studium Słowiańskie Uniwersytetu Jagiellońskiego (Kraków)
 „Świat” Tygodnik ilustrowany
 „Tygodnik Powszechny”
 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe
 Wydawnictwo Prawnicze
 Wydawnictwo S. Arcta (Warszawa)
 Wydawnictwo „Sport i Turystyka”
 Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
 „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”
 „Życie i Myśl”

ANEKS 4

J. 72. Jubileusz 30-lecia profesury i 10-lecia kierowania Instytutem Zachodnim	
Ajdukiewicz Kazimierz	1. 1
Barciński Florian	1. 1
Bardach Juliusz	1. 1
Biliński	1. 1
Brzostowski	1. 1
Cieślak Tadeusz	1. 1
Cyprian Tadeusz	1. 1
Dąbrowski Jan z żoną i córką	1. 1
Deresiewicz Janusz	1. 1
Dernałowicz Zofia, Jurczy Elżbieta, Prądyńska Zofia	1. 1
Dobrzańscy	1. 1
„Dziś i Jutro”	1. 1
Friedbergowie	1. 1
Gieysztor	1. 1
Gluck L.	1. 1
Głowacka Katarzyna	1. 1
Gomolec Ludwik	1. 1

Grabowski Tadeusz Stanisław	1. 1
Hejnosz Wojciech	1. 2
Hensel Witold	1. 1
Hilczerówna Zofia	1. 1
Instytut Wydawniczy Pax	1. 1
Jabłoński Henryk	1. 1
Jakubowski Józef	1. 1
Jażdżewski Konrad	1. 1
Jeleńska E.	1. 1
Kamińska Hala	1. 1
„Katolik”	1. 1
Kolankowski Ludwik	1. 1
Kolendo Janina	1. 1
Koranyi Karol	1. 1
Kosiński Franciszek	1. 1
Kostrzewski Józef	1. 1
Kufel Władysław	1. 1
Lubiński Konstanty	1. 1
Lutman Roman	1. 1
Maganowski	1. 1
Maciejewscy Henryk i Henryka	1. 1
Manteuffel Tadeusz	1. 1
Mielnicka A.	1. 1
Mydlarski	1. 1
Nikisch Jan Jacek	1. 1
Nowakowska Teresa	1. 1
Nowakowski Antoni	1. 1
Pajewski Janusz	1. 1
Patkaniowski Michał	1. 2
Peliwo Nawojka	1. 1
Peretiatkowicz Antoni	1. 1
Płachcińska A.	1. 1
Pociecha W.	1. 1
Pohorecka	1. 1
Remiszewska Łucja	1. 1
Rosiński Stanisław	1. 1
Sawicki Jakub	1. 1
Siedlecki Władysław	1. 1
„Słowo Powszechne” Oddział Wielkopolski w Poznaniu	1. 1
Sosnowski Kirił	1. 1
Strzelecka Katarzyna	1. 1
Suszko Jerzy	1. 1
Szlapman Michał	1. 1
Tęsiorowska-Kaczmarczykowa Maria	1. 1

Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków	
Miasta Krakowa	1. 1
Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku	1. 1
Vetulani Adam	1. 1
Wąsowiczowa Teresa	1. 1
Witkowski	1. 1
Wnuk Włodzimierz	1. 1
„Wrocławski Tygodnik Katolicki”	1. 1
Ziemski Lech [Komisja Duchownych i Świeckich]	
Działaczy Katolickich przy Wojewódzkim Komitecie	
Frontu Narodowego w Poznaniu]	1. 1
Ziolecki Roman	1. 1
Znamierowski [Czesław]	1. 1
Żółkowski Tadeusz	1. 1
Nadawcy nieustaleni	1. 3

ANEKS 5

J. 78. Kondolencje złożone Marii Wojciechowskiej i rodzinie (osoby i instytucje A–Ł)

Ajdukiewicz Kazimierz	1. 1
Alkiewicz Jan z żoną	1. 1
Antoniewicz Włodzimierz	1. 1
Arbman Erik Holger	1. 1
Bach Olgierd	1. 1
Bakowski Stanisław z żoną	1. 1
Baranowska Katarzyna	1. 1
Bartecka Helena [i inni]	1. 1
Bartoszewski Włodzimierz	1. 1
Baumgart Jan z żoną	1. 1
Barycz Henryk	1. 1
Biblioteka Jagiellońska	1. 1
Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	1. 1
Bodniakowa Maria	1. 1
Borowa Julia	1. 1
Bossowscy	1. 1
Boswell Bruce	1. 1
Buczowski Stanisław z żoną	1. 1
Budkowie Włodzimierz i Zofia	1. 1
Czahorowska [?] Hanna	1. 1
Chajeccy	1. 2
Chmarzyński Gwido	1. 1
Chojnaccy	1. 1
Cyprian Tadeusz	1. 1
Czapliński Władysław	1. 1

Czekańska [?]	1. 1
Czekawski Stanisław	1. 1
Czekowscy – Zakrzewscy	1. 1
Czeżowski	1. 1
Dąbrowska Irena	1. 1
Dąbrowski Andrzej z żoną i córkami	1. 2
Dąbrowski Jan z córką	1. 1
Dąbrowski Paweł z żoną	1. 1
Dąmbscy Jerzy i Krystyna	1. 1
Dembowski Jan	1. 1
Dernałowicz W.	1. 1
Dernałowicz Zofia	1. 1
Dettloff Szczęsny	1. 1
Dobrzycka Anna	1. 1
Dobrzycka Irena	1. 1
Dragan Marcin	1. 1
Drews Maria	1. 1
Dzięciołowska Janina i Anna	1. 1
Dziembowski Kazimierz	1. 1
Eysymont Halina	1. 1
Filip J.	1. 1
Floryan H.	1. 1
Frąckowiak Fr.	1. 1
Fudakowscy	1. 1
Gabryelowa Maria	1. 1
Gajkowie	1. 1
Gansiniec Ryszard	1. 1
Gasser Adolf	1. 1
Gerlach Jan	1. 1
Gieysztor Aleksander	1. 1
Glebowicz Zofia	1. 1
Głowacka Katarzyna	1. 1
Górszy Józef i Celina	1. 1
Górski Marian	1. 1
Grabski Władysław	1. 1
Grabowski Tadeusz Stanisław	1. 1
Graffsteinowie z synem i córką	1. 1
Guzerowa	1. 1
Gwiazdomorscy	1. 1
Harusewiczowa Amelia z Paczoskich	1. 1
Hejnoszowie	1. 1
Hensel Witold	1. 1
Hernikowa Janina z matką	1. 1
Hiehl Jaroslav	1. 1

Hoszowski	1. 1
Instytut Wydawniczy „Pax”	1. 2
Jabłoński Henryk	1. 1
Jakubowski W.	1. 1
Jedlicka Barbara z matką	1. 1
Jeleńska E.	1. 1
Jonscherowa	1. 1
Kaczmarczyk Kazimierz	1. 1
Kaczmarek Leon	1. 1
Kalhous Rudolf	1. 1
Kapuścińska Janina	1. 1
Katedra Historii Państwa i Prawa Polskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego	1. 1
Kawecka Zofia	1. 1
Kędzierscy	1. 1
Klaffkowski Alfons	1. 2
Kleiner Juliusz	1. 1
Knapowska Wisława	1. 1
Knapowski Roch	1. 1
Knaster Bronisław	1. 1
Knoppek Witold	1. 2
Kochański P.	1. 1
Koehlerówna Aniela	1. 2
Kolankowscy Zygmunt i Elżbieta	1. 1
Kolańczyk Kazimierz z żoną	1. 1
Kolendo Janina	1. 1
Kolipiński Juliusz	1. 1
Kołodziejewscy Bruno i Irena	1. 1
Koranyi Karol	1. 1
Kostrzewski Józef	1. 1
Kowalenko Władysław	1. 1
Krause Alfons	1. 1
Kufel Władysław	1. 1
Kulczyński Stanisław	1. 1
Kurowska J.	1. 1
Kuryłowicz Bolesław	1. 1
Kutrzeba-Pojnar Anna	1. 1
Kwileccy Izabela i Stefan	1. 1
Lam Stanisław	1. 1
Lasota Józef	1. 1
Lechicka J.	1. 1
Lepszy Kazimierz	1. 2
Leśnodorski Bogusław	1. 1
Leszczyński Ludwik i Ernestyna	1. 1

Lévy-Bruhl Henri	1. 1
Lindnerowa	1. 1
Lisowska Ewelina	1. 1
Lisowska Wanda	1. 1
Lousse E.	1. 1
Lozia Stanisław	1. 1
Łaszczyńska Olga	1. 1
Łęcki Stanisław	1. 1

J. 79. Kondolencje złożone Marii Wojciechowskiej i rodzinie (osoby i instytucje M–Ż i nieustaleni nadawcy)

Maciejewscy Henryk i Henryka	1. 1
Maciejewscy Miłosz i Eugenia	1. 1
Macurek	1. 1
Maleczyńscy	1. 1
Malinowski	1. 1
Małowistowie	1. 1
Manteuffel Maria	1. 1
Manteuffel Tadeusz	1. 1
Markov Józef	1. 1
Matuszewski Józef	1. 1
Mazon André	1. 1
Mazurkowie	1. 1
Mikucki	1. 1
Minister Szkolnictwa Wyższego	1. 1
Moczarscy	1. 1
Mojzy Paul	1. 1
Molé Wojław	1. 1
Muzeum Narodowe w Poznaniu	1. 1
Nikisch Jan Jacek	1. 1
Nowakowa Lena	1. 1
Nowakowski Zygmunt z żoną	1. 1
Ohanowicz Alfred	1. 1
Olivier-Martin R.	1. 1
Olszewicz Bolesław	1. 1
Opolska Maria	1. 1
Pajęczkowska Krystyna	1. 1
Pajewscy Janusz z żoną	1. 1
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1. 1
Państwowe Wydawnictwo Naukowe Oddział Poznań	1. 1
Pauksza Eugeniusz i Anna	1. 1
Pazyra Stanisław i Halina	1. 1
Pelczarowie	1. 1
Peliwo Stanisław i Nowojka	1. 1

Perakładowska Felicja	1. 1
Peretiatkowicz Antoni	1. 1
Pertek Jerzy	1. 1
Petot P.	1. 1
Petsch Danuta i Wacław	1. 1
Piechocki z żoną	1. 1
Piekara Arkadiusz	1. 1
Pieradzki Krzysztof	1. 1
Pietruszczyńscy W. i Z.	1. 1
Piotrowski Stanisław	1. 1
Piowski Kazimierz i Irena	1. 1
Pociecha Władysław	1. 1
Pohorecscy i Matejkiewiczowie	1. 2
Polskie Towarzystwo Archeologiczne Oddział Poznań	1. 1
Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział Poznań	1. 1
Polskie Towarzystwo Historyczne w Krakowie	1. 1
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze	1. 1
Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie	1. 1
Pospieszalski Karol Marian	1. 1
Powel Witold	1. 1
Poznańska Drukarnia Naukowa	1. 1
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk –	
Redakcja Naczelna	1. 1
Prochazka Vladimir	1. 1
Rajewski Zdzisław	1. 1
Rapacka-Cousinier Louise z mężem	1. 1
Rhode Gotthold	1. 1
Roesy L.	1. 1
Rogalski Aleksander	1. 1
Roskoszowie	1. 1
Rutkowska Eugenia	1. 1
Rużycki Julian	1. 1
Rużycki Stefan	1. 1
Sarasin Paul	1. 1
Saunova	1. 1
Sawicki Jakub	1. 1
Schultch Edward	1. 1
Szczaniecka Bogusława	1. 1
Sekcja Archeologiczna PTA [Polskie Towarzystwo	
Archeologiczne ?]	1. 1
Serwański Edward i Wanda	1. 1
Sikorska-Pasikowa	1. 1
Silnicki Tadeusz	1. 1
Skalmowscy Józef z żoną i synem	1. 1

Skalmowski Wojciech	1. 1
Skorupkowie	1. 1
Skubiszewski Ludomir	1. 1
Skubiszewski Piotr	1. 1
Slovansky Ustav Československé Akademie Ved	1. 1
„Słowo Powszechne”	1. 1
Smulikowski Kazimierz z żoną	1. 1
Sokołowska Irena z matką	1. 1
Sosnowski Kyrył	1. 1
Spławiński Wojciech z żoną	1. 1
Stachowski Władysław i Lubomira	1. 1
Staniewicz Restytut	1. 1
Staniewicz Witold	1. 1
Staniewiczowie	1. 1
Staszewski Jacek	1. 1
Stojałowski [?] Kazimierz	1. 1
Stowarzyszenie Historyków Sztuki i Kultury Materialnej	
Oddział Poznań	1. 1
Szafer Władysław	1. 1
Szerwentke Aleksander i Ewa	1. 1
Szesuchowa [?] Maria	1. 1
Szkoła Podstawowa nr 27	1. 1
Szlaferek M.	1. 1
Szurek-Wisti Maria	1. 1
Ślaski [Slaski] Kazimierz	1. 1
Taylor Edward	1. 1
Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa	1. 1
Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku	1. 1
Urbańczyk	1. 1
Vaneček	1. 1
Varagnac André	1. 1
Vernadsky George	1. 1
Vetulani Adam z żoną	1. 1
Wątkiewicz A.	1. 1
Wereszycki Henryk z żoną	1. 1
Wierczyńscy	1. 1
Wilder	1. 1
Winrayl J.	1. 1
Wiślicka Natalia	1. 1
Witkowska Janina	1. 1
Włodarski Bronisław	1. 1
Wojtkowski Andrzej	1. 1
Wojtkowski Julian	1. 1
Wrzosek Adam	1. 1

Wydawnictwo S. Arcta	1. 1
Wydział I Polskiej Akademii Nauk	1. 1
Wysłouch Seweryn i Adela	1. 1
Zaborowski Bogdan	1. 1
Zajączkowski	1. 1
Zajda Józef z żoną	1. 1
Zakrzewska Jadwiga	1. 1
Zakrzewski Bronisław z żoną	1. 1
Zakrzewski Bogdan	1. 1
Zielińska Zofia	1. 1
Ziołcki Roman z żoną	1. 1
Ziółkiewicz Irena	1. 1
Ziółkowska Zofia	1. 1
Zierhoffer August z żoną	1. 1
Zimmerman Marian	1. 1
Związek Literatów Polskich Oddział Poznań	1. 1
Żółkiewski Stefan	1. 1
Żurawicka	1. 1
Nadawcy nieustaleni	1. 5

ANEKS 6

J. 80. Kondolencje złożone Instytutowi Zachodniemu	
Antoniewicz Włodzimierz	1. 1
Biedrowina	1. 1
Cieślak Tadeusz	1. 1
Friedberg Marian i Maria	1. 1
Gajek Józef i Nasz Adolf	1. 1
George Pierre	1. 1
Grabowski Tadeusz Stanisław	1. 1
Konopczyńska Jadwiga	1. 1
Krakowska Drukarnia Naukowa	1. 1
Kurglewicz Bolesław	1. 1
Leśnodorski Bogusław	1. 1
Manteuffel Tadeusz	1. 1
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	1. 1
Muzeum Narodowe w Poznaniu	1. 1
Osmańczyk Edmund	1. 1
Pelczar	1. 1
Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Kraków	1. 1
Popiołek	1. 1
Poznańska Drukarnia Naukowa	1. 1
Sawicki Stanisław	1. 1
Sebanek	1. 1
Stacja Naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego w Olsztynie	1. 1

Straszewski Michał	1. 1
Sulowski Zygmunt	1. 1
Tretjakov	1. 1
Vanecek	1. 1
Vrtel-Wierczyński Stefan	1. 1
Weyman Stefan	1. 1
Żydowski Instytut Historyczny	1. 1

ANEKS 7

81. Kondolencje złożone Poznańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk

Ajdukiewicz Kazimierz	1. 1
Bastid Paul	1. 1
Biblioteka Kórnicka – dyrekcja	1. 1
Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu	1. 1
Bystroń Jan Stanisław	1. 1
Cahen Claude	1. 1
Čada Fratišek	1. 1
Faculté de Droit de Paris	1. 1
Ganshof François	1. 1
Hahn Wiktor	1. 1
International Law Association	1. 1
Kaliskie Towarzystwo Lekarskie	1. 1
Koranyi Karol	1. 1
Kulczyński Stanisław	1. 1
Lenartowicz	1. 1
Leszczyński	1. 1
Luosse van den Bussche E.	1. 1
Łódzkie Towarzystwo Naukowe	1. 1
Mazeaud Henri	1. 1
Malinowski	1. 1
Moczarski Zygmunt	1. 1
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	1. 1
Muzeum Narodowe w Poznaniu	1. 1
Orgelbrand B.	1. 1
Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Poznaniu	1. 1
Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Poznaniu	1. 1
Politechnika Poznańska	1. 1
Polskie Towarzystwo Archeologiczne	1. 1
Poznańska Drukarnia Naukowa	1. 1
Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Oddział Kultury w Gostyniu	1. 1
Przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu	1. 1

Rada Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku	1. 1
Rektor Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu	1. 1
Stojałowski Kazimierz	1. 1
Szafer	1. 1
Universita degli Studi di Pisa Facolta di Giurisprudenza	1. 1
Université de Paris – Institut d’Études Slaves	1. 1
Université de Paris – Faculté des Lettres	1. 1
Vaccari Pietro	1. 1
Towarzystwo Naukowe w Toruniu	1. 1
Wojtkowski Andrzej	1. 1
Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Poznaniu	1. 1
Wrocławskie Towarzystwo Naukowe	1. 1
Zakład i Obserwatorium Meteorologii i Klimatologii Uniwersytetu Wrocławskiego	1. 1

ANEKS 8

82. Kondolencje złożone Uniwersytetowi Poznańskiemu	
Bardach i inni kierownicy katedr historii prawa	1. 1
Kabinet Dejin Statu a Prava Československe Akademie Ved	1. 1
Kuryłowicz Jerzy	1. 1
Lepszy Kazimierz	1. 1
Minister Szkolnictwa Wyższego	1. 1
Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna	1. 1
Polskie Towarzystwo Ekonomiczne	1. 1
Vetulani Adam	1. 1

ANEKS 9

J. 84. Osoby i instytucje A–Ž i adresaci nieustaleni		
Adler Emil	1953–1955	1. 2
Arct Stanisław	1947–1952	1. 4
Bardach Juliusz	1950–1954	1. 7
Barycz Henryk	1952	1. 1
Baumgart Jan	1953	1. 1
Berman Jakub	1955	1. 2
Biliński Aleksander	1955	1. 1
Biuro Polityczne KC PZPR	1953	1. 1
Borowa Julia	1953	1. 1
Brzeziński Alfons	1954	1. 1
Buczowska-Skorupkova Zofia	1955	1. 1
Chałasiński Józef	1950–1952	1. 3
Cieślak Tadeusz	1955	1. 1
Deresiewicz Janusz	1953	1. 1

Dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu	1950	1. 1
Feldman Janina	1947	1. 2
Francic Vilim	1953	1. 1
Frankowski Jan	1951	1. 1
Fried Andrej	1954–1955	1. 3
Fundamentalnaja Biblioteka Obščestvennych Nauk Akademii Nauk ZSRR	1949	1. 1
Gansiniec Ryszard	1952	1. 1
Gąsiorowska Natalia	1950 i b.d.	1. 2
Gieysztor Aleksander	1953–1955	1. 3
Głowacki Włodzimierz	1952–1955	1. 4
Gomółka Władysław	1946	1. 1
Grabski Andrzej Feliks	1953	1. 1
Grekov Borys	1949–1951	1. 3
Grudziński [dyrektor Departamentu Prasy MSZ]	1954	1. 1
Grodek A.	1945	1. 1
Hensel Witold	1955	1. 1
Hessen Sergiusz	1948	1. 1
Iwaszkiewicz Jarosław	1955	1. 1
Jabłoński Henryk	1953–1955	1. 4 + 1 zał.
Jedlicki Marian	1951	1. 1
Kamiński Andrzej Józef	1954	1. 1
Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej	1947	1. 1
Katolicki Uniwersytet Lubelski – Wydział Nauk Humanistycznych	1952	1. 1
Kiełczewska-Zaleska Maria	1953	1. 1
Kleiner Juliusz	1952	1. 1
Kolendo Janina	1952	1. 1
Kornaccy Helena i Jerzy	1947	1. 1
Korowicz Marek	1948	1. 1
Kossowski Aleksander	1952	1. 1
Kożusznik Bogusław	1954	1. 1
Krassowska Jadwiga	1947	1. 1
Kubala Wawrzyniec	1952	1. 1
Kwaśniewski Tadeusz	1954	1. 1
Lehr-Spławiński Tadeusz	1954	1. 1
Liceum Ogólnokształcące nr 2 w Poznaniu	1953	1. 1
Lousse	1949	1. 1
Łódzkie Towarzystwo Naukowe	1954	1. 1
Maciejewski	1954	1. 1
Maleczyński Karol	1947	1. 1
Manteuffel Tadeusz	1951–1955	1. 3
Minister Szkolnictwa Wyższego	1951	1. 1

Ministerstwo Oświaty	1945–1949	1. 2
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1948–1954	1. 5
Mirkine-Guetzevitch Boris	1949	1. 1
Modzelewski Zygmunt	1950	1. 1
Muszkat Marian	1950	1. 2
Nawroczyński Bogdan	1953	1. 2
Patkaniowski Michał	1955	1. 2
Paul Bolesław	b.d.	1. 1
Pétot P.	1949–1952	1. 4
Petrusewicz Kazimierz	1951	1. 1
Petsch W.	1955	1. 1
Piotrowski Stanisław	1955	1. 1
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	1948–1951	1. 5
Powąski Włodzimierz	1952	1. 1
Prawin Jakub	1946	1. 1
Presses Universitaires de France [Paris]	1950–1952	1. 4
Prochazka Vladimir	1955	1. 1
Pruszczyńska Maria	1952	1. 1
Rapacki Adam	1953	1. 2
Rektor Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR	1952	1. 1
Remiszewska Łucja	1955	1. 1
Rhode Gotthold	1953–1954	1. 2
Sawicki Jakub	1954	1. 1
Sekretarz Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej	1955	1. 5
Szczaniecki Michał	1954	1. 1
Sekretarz Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej	1955	1. 5
Skrzeszewski Stanisław	1947	1. 1
Stebelski Adam	1954	1. 2
Stefański Stanisław	1955	1. 1
Sułowski Zygmunt	1955	1. 2
Suszek Jerzy	1953	1. 1
Topolska	1952	1. 1
Towarzystwo Naukowe w Toruniu	1952	1. 1
Vaneček Vaclav	1947	1. 1
Varagnac André	1948–1949	1. 2
Vernadsky G.	1949–1955	1. 2
Vetulani Adam	1955	1. 1
Wachtel Leon [Jakub]	1949	1. 1
Weise Erich	1948	1. 1
Widajewicz Józef	1950–1952	1. 3
Winiewicz Józef	1951	1. 1
Wolski Władysław	1947	1. 1
Wyka Kazimierz	1954	1. 1

Yacht-Klub Wielkopolski	1949	l. 1
Żółkiewski Stefan	1955	l. 2
Żurawska Janina	1949	l. 1
Adresaci nieustaleni	1947–1953	l. 11

ANEKS 10

J. 85. Osoby i instytucje A–B

Abrahamowa Stanisława	1950	l. 1
Adamec Rafael	1947	l. 1
Adamowiczowa Michalina	1932–1933 i b.d.	l. 4
Adamus Jan	1955	l. 1
Adler E.	1955	l. 1
Ajdukiewicz Kazimierz	1951–1955	l. 3
Akademia Lekarska w Gdańsku	1948	l. 1
Alexiev Wladislav	1948–1949	l. 4
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu	1947	l. 2
Dąbrowski	b.d.	l. 1
Ambasada Republiki Czechosłowackiej	1949	l. 1
Ambasador Republiki Jugosławii	b.d.	l. 1
Antoniewicz Włodzimierz	1951	l. 1
Attaché Prasowy Ambasady RP w Pradze	1947	l. 1
Arct Stanisław	1945–1947	l. 4
Bakowscy S. i H.	1955	l. 1
Balicki [Julian lub Juliusz]	1947	l. 1
Balzer Oswald	1925–1933 i b.d.	l. 52
Balzer Leokadia	1948	l. 2
Bardach Juliusz	1950	l. 1
Barycz Henryk	1952–1955	l. 11
Baszkiewicz Jan	1954	l. 2
Battaglia Otto Forst de	1947	l. 1
Bellée Hans	1948–1949	l. 2
Biblioteka Jagiellońska	1953	l. 1
Biblioteka Polska w Paryżu	1947	l. 1
Bibliotheca Collegii Corporis Christi Cantabrigiae	1947	l. 1
Board of Governors of the Federal Reserve System	1947	l. 1
Bobrzyński Michał	1927–1935	l. 7
Bocheński	b.d.	l. 1
Bodleian Library Oxford	1947	l. 1
Boguszewska Halina i Kornacki Jerzy	1947	l. 1
Borowa Julia	1950–1951	l. 3
Boswell	1950	l. 1
Boussard J.	1950	l. 2
Brackmann	1936	l. 1
The British Council	1947	l. 1

British Library of Political & Economic Science	1947	1. 3
British Museum	1947	1. 2
Bryński Kazimierz	1946	1. 1
Brzeziński Alfons	1954	1. 1
Budkowa Zofia	1954	1. 1
Bujak Franciszek	1945–1950	1. 8
Buławska Rajmunda	1948	1. 1
J. 86. Osoby i instytucje C–G		
Cahen Claude	b.d.	1. 1
Cam Helen	1950, 1955	1. 2
Campbell A. H.	1947	1. 2
„Caritas” Miesięcznik	1955	1. 1
Centralny Komitet Wykonawczy PPS	1946	1. 1
Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych wraz z Dyrekcją i Radą Zakładową Drukarni Św. Wojciecha w Poznaniu	1946	zapr. 1
Centre Polonais de Recherches Scientifiques de Paris	1952, 1955	1. 2
Chabot Georges	1949	1. 1
Chałasiński Józef	1950	1. 1
Chełmicki Witold	1954	1. 1
Chmarzyński Gwido	1947	1. 1
Chomicz Adalbert	1947–1948	1. 2
Chorewicz Łucja	1922	1. 2
Circle Allied	1947	1. 2
The Cleveland Public Library	b.d.	1. 1
Columbia University in the City of New York	1947	1. 1
Le Comité Directeur de l’Amitié Franco-Polonaise	1948	1. 1
Corpus Christi College Oxford	1947	1. 1
Csorba Tibor	1946	1. 1
Czekanowska Hanna	1955 i b.d.	1. 2
Czekanowski Jan	1953	1. 1
Czerni Aleksander z żoną	1955	1. 1
Czeżowski Tadeusz	1952	1. 1
„Czytelnik” Spółdzielnia Wydawnicza	1947	1. 1
Černý Adolf	1946	1. 1
Dąbrowski Andrzej	1947, 1952	1. 2
Dąbrowski Jan	1953	1. 3
Dąbrowski P.	1949	1. 6
Dąbrycz Stefan Stanisław	1953	1. 1
Dembińska Anna	1950	1. 1
Dembowski	1950	1. 1
Deresiewicz Janusz	1953	1. 2
Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin	1950	1. 1

Diamand Janina	1951	1. 1
Dobrowolski Kazimierz	1946	1. 1
Dragan Maria	1952	1. 1
Drapella Władysław	1955	1. 1
Drobnik Ina	1950	1. 2
Dumont François	1950	1. 1
Dymek Walenty	1952	1. 1
Dymnicka	1922	1. 1
Dyrektor Biura Prezydialnego Rady Ministrów	1948	1. 1
Dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu		
Mikołaja Kopernika w Toruniu	1950	1. 1
Dziewulski Wł.	1946	1. 1
Eisner Jan	1954	1. 1
Emmanuel College Cambridge	1947	1. 1
Eysymont Janusz	1948, 1953–1955	1. 10
Eysymontowa M.	1949, 1953–1955	1. 17
Feldmanowa Józefa	1950	1. 1
Filip J.	1950	1. 1
Fitzgerald Walter	1947–1948	1. 2
Fołta Tomasz	1949	1. 1
Frančić Vilim	1955	1. 1
Frankowski Jan	1951	1. 1
Friedberg Marian z żoną	1946–1954 i b.d.	1. 12
Fundamental'naja Biblioteka Obščestvennyh Nauk	1949	1. 1
Gabrielowa Maria	1941	1. 1
Gajek Józef	1945	1. 1
Ganshof F. L.	1947	1. 1
Gansiniec Ryszard	1952–1953	1. 3
Gasser Adolf	1946, 1948	1. 2
Gieysztor	1955	1. 1
Głowacki Włodzimierz	1946, 1955	1. 3
Godlewski Waław	1949	1. 1
Gooek G. P.	1947	1. 1
Górszy	1955	1. 1
Grabowski Tadeusz Stanisław	1951	1. 1
Grabowski Zbigniew	1947	1. 1
Grabski Andrzej Feliks	1946, 1953, 1955	1. 3
Grabski Marian	1948	1. 1
Grabski	1946	1. 1
Grabski Władysław	1945, 1946, 1950	1. 4
Grekow B.	1949	1. 2
Grobicki A.	1948	1. 1
Grodecki Roman	1950	1. 1
Grodek Andrzej	b.d.	1. 1

Grosicki Jerzy	1948	1. 1
Gruze Feliks	1953	1. 1
J. 87. Osoby i instytucje H–K		
Hanc	1950	1. 1
Halecki Oskar	1947	1. 1
Halphen Louis	1946–1950	1. 4
Hejnosz Wojciech	1946	1. 1
Haraha [?]	1948	1. 1
Hessen Sergiusz	1948	1. 1
Hilczek Tadeusz	1949	1. 1
Hirschberg Adolf	1922	1. 8
Historical Society in Great Britain	1947	1. 1
Hlond August	1947–1948	1. 3
The Hoover Library - Stanford University	1947	1. 2
Hoszowski Stanisław	1946, 1951	1. 2
Houser Jaroslav	1954	1. 1
Houstowie A. i H.	1951	1. 1
Hrabyk	1936	1. 1
Hradecky Josef	1947	1. 3
Hubbell Lucy Embury	1947	1. 2
International Labour Office – Bureau International du Travail	1947	1. 1
Institut d’Etudes Slaves [Paris]	1949	1. 1
Instytut Historyczno-Prawny	1949	1. 1
Instytut Śląski Katowice	1947	1. 1
International Law Association [London]	1947	1. 2
Iwanowski B. J.	1952	1. 2
Jabłoński Henryk	1953–1955	1. 2
Jackowski Aleksander	1948	1. 1
Jakubowski W. i Jakubowska Zofia	1951	1. 2
Jaroszewski Zdzisław	1945–1955	1. 6
Jasienica Paweł	1951	1. 1
Jasiński K.	1954	1. 1
Jażdżewski Konrad	1954	1. 1
Jedlicki Marian	1945	1. 1
Jędrzejewicz W.	1947	1. 1
Jobert	1948–1949	1. 4
Jurewicz Janina	1948	1. 1
Kaczmarczyk Kazimierz	1947–1955	1. 5
Kaczmarczyk Zdzisław	1955	1. 1
Kaczmarek J.	1947	1. 1
Kalhous Rud.	1949	1. 1
Kamińska Janina	1954	1. 1

Kamiński Andrzej Józef	1953–1954	1. 3
Kamiński Piotr	1951	1. 1
Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej	1947	1. 2
Kancir Jan	1946	1. 1
Kapiszewska Maria	1955	1. 1
Kasa im. Mianowskiego – Instytut Popierania Nauki	1950	1. 1
Katolicki Uniwersytet Lubelski – Wydział Nauk Humanistycznych	1952	1. 1
Katz	1947	1. 2
Kejř Jiři	1954	1. 1
Kętrzyński Stanisław	1945–1946	1. 2
Kiełczewska-Zaleska Maria	1945–1953 i b.d.	1. 6
Kiełczewski Michał	1947–1948	1. 3
Kiersnowski Ryszard	1951	1. 1
KlaŃkowski Alfons	1947	1. 2
Kleiner Julian	1946–1952	1. 3
Knihkupectvi Melantrich [Praha]	1948	1. 1
Koczy Leon	1946	1. 2
Kolankowski Ludwik	1946	1. 2
Kolankowski Zygmunt	1946–1949	1. 3
Kolańczyk Kazimierz	1951–1955	1. 3
Komisja Duchownych i Świeckich Działaczy Katolickich przy Wojewódzkim Komitecie Frontu Narodowego w Poznaniu	1953	1. 1
Komisja Intelktualistów i Działaczy Katolickich przy Polskim Komitecie Obrońców Pokoju		
Komisja Wojewódzka w Poznaniu	1952–1953	1. 2
Komitet Słowiański w Polsce – Prezydium	1947	1. 3
Konopczyńska Jadwiga	1952	1. 1
Konopczyński Władysław	1939–1952	1. 6
Koranyi Karol	1945–1946	1. 2
Koraszewski J.	1952	1. 1
Kordylewski Kazimierz	1955	1. 1
Kornacki Jerzy i żona Helena Boguszevska	1947–1950	1. 3
Kossowski Aleksander	1952	1. 1
Kostrzewski Józef	1946–1954	1. 5
Kowalenko Władysław	1951	1. 1
Kozicki Stanisław	1946–1947	1. 3
Krejči Karel	1946–1954	1. 3
Krofta Jan	1946	1. 1
Krogulec Bożena	1951	1. 1
Królikowska Maria	b.d.	1. 1
Krysiński Alfons	1952	1. 1
Kubala Wawrzyniec	1952	1. 2

Kucharski Paweł	1948–1949	l. 2
Kunc Bogusław	1930	l. 1
Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego	1928	l. 1
Kurowska Józefa	1951	l. 1
Kuryłowicz Bolesław	1952	l. 1
Kwiatkowska	b.d	l. 2
Kyński Wiesław	1945	l. 1
J. 88. Osoby i instytucje L–N		
Lagosz Kazimierz	1954	l. 1
Laichter Jan Nakladatelstvi [Praha]	1947	l. 1
Lande Jerzy	1946	l. 1
Lange Oskar	1949	l. 2
Le Bras Gabriel	1946–1954 i b.d.	l. 5
Lehr-Spławiński Tadeusz	1941–1951	l. 6
Lepointe	1948–1954	l. 3
Lesiński Kazimierz	1946	l. 1
Leśniewski Cz.	1946	l. 1
Librairie Polonaise a Paris [Księgarnia Polska w Paryżu]	1950	l. 1
Librairie du Recueil Sirey [Paris]	1949	l. 1
The Library of Congress	1947	l. 1
Lincoln College Oxford	1947	l. 2
Lindnerowa Janina	1946	l. 1
Lisowski Zygmunt	1947–1955	l. 4
Lousse E.	1949–1955	l. 7
Lutman Roman	1949, 1954	l. 3
Łaszczyńska O.	1951, 1955	l. 2
Łączy H.	1950	l. 1
Łowmiański Henryk	1935, 1945	l. 2
Łódzkie Towarzystwo Naukowe	1954	l. 1
Maas W.	1949	l. 1
Macourek J.	1946–1954	l. 7
Maleczyński Karol	1947, 1952	l. 3
Malewski Juliusz	1956	l. 1
Manteuffel Tadeusz	1945	l. 1
The Master's Lodge St. Catharine's College Cambridge	1947	l. 1
Matuszewska Hanna	1951	l. 1
Matuszewski Józef	1955	l. 1
Minister Obrony Narodowej	1947	l. 1
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych	1947	l. 1
Minister Sprawiedliwości	1954	l. 1
Minister Szkolnictwa Wyższego	1953, b.d.	l. 2
Ministerstwo Oświaty – Rada Główna	1949	l. 1
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	1948, 1953	l. 3

Ministerstvo Informaci [Praha]	1946	1. 1
Mirkine-Guetzévitch B.	1949	1. 3
Mitkowski Józef	1950–1951	1. 2
Mitkowsky Irena i Józef	1950	1. 2
Morelowski Marian	1945–1946	1. 5
Muszalska	1947	1. 1
Muzeum Narodowe w Warszawie	1956	1. 1
Naczelný Dyrektor Archiwów Państwowych	1951	1. 1
Nawroczyński	1953	1. 1
The New York Public Library Acknowledge	1947	1. 1
Niklewicz Mieczysław z żoną	1948	1. 2
Nitsch Kazimierz	1947	1. 1
Nitschowa A.	1947	1. 1
Nowakowsky Zygmunt z żoną	1955	1. 1
J. 89. Osoby i instytucje Oliver-Martin R.		
Olivier-Martin R.	1930–1939, 1946–1952	1. 53
J. 90. Osoby i instytucje P		
Pajewski Janusz	1950–1951	1. 2
Patkaniowski Michał	1953	1. 1
Paul Bolesław	1946	1. 2
Paulowa Maryla	1946–1951	1. 3
Pazyra Stanisław	1947	1. 1
Pétot P.	1947	1. 1
Piekarski Marek	1946–1948	1. 2
Pilař Jan	1947	1. 1
Piowski Kazimierz z żoną	1953–1955	1. 2
Płachcińska Anna	1950–1955	1. 13
Pociecha Władysław	1952–1954	1. 3
Pohl Adam	1946, 1954	1. 2
Pohorecka z rodziną	b.d.	1. 1
Pohorecki Feliks	1932	1. 1
Pollak	1954	1. 1
Polska Partia Robotnicza Komitet Wojewódzki w Poznaniu	1947	1. 1
Polska Zjednoczona Partia Robotnicza Komitet Wojewódzki w Poznaniu	1950	1. 1
Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	1948–1953	1. 6
Polski Związek Zachodni – Zarząd Główny	1945	1. 1
Polskie Towarzystwo Historyczne	1950	1. 1
Polskie Towarzystwo Historyczne w Wielkiej Brytanii	1949	1. 1
Powąski Włodzimierz	1952	1. 1
Prawin Jakub	1946	1. 1

Prezydium Rady Ministrów	1950	1. 1
Presidium Ministerstva Prumyslu [Praha]	1947	1. 1
Presses Universitaires de France [Paris]	1950–1956	1. 2
Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, PTPN i Muzeum Narodowe w Poznaniu	1955	1 zapr.
Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie	1954	1. 1
Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu	1955	1. 2
Prohazka Vladimir	1949–1955	1. 13
Prohazkova Božena	1952	1. 1
Prokuratura Generalna RP Oddział w Poznaniu	1951	1. 1
Pruffer Jan	1946	1. 1
Prugar-Ketling Bronisław	1947	1. 2
Pruszyńska Maria	b.d.	1. 1
Prymas Polski	1953	1. 1
Przanowska J.	1951	1. 1
Ptaśnik Jan	1922	1. 2
Pulaski François de	b. d.	1. 1
Putrament Jerzy	1948	1. 1
J. 91. Osoby i instytucje R–T		
Rackowski K.	1946	1. 2
Ramskou Thorkild	1948–1951	1. 4
Rapacka-Cuisinier Louise	1951–1953	1. 3
Reddaway W. F.	1947	1. 2
Rektor Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu	1946	1. 1
Remiszewska Łucja	1955	1. 1
„Revue Belge de Philologie et d’Histoire“ (Bruxelles)	1950	1. 1
Rhode Gotthold	1953–1954	1. 4
Romer Eugeniusz	1946	1. 6
Roskosz Stanisław	1955	1. 1
The Royal Institute of International Affairs	1947	1. 3
Roze W.	1947, 1949	1. 2
Rozwadowski Jan	1931	1. 1
Rudawska Zofia	1946	1. 1
Rulkowski Jan	1948	1. 1
Rusiński Władysław z żoną	1951	1. 1
Saunowa Iza	1955 i b.d.	1. 2
Saturnik T.	1948	1. 1
Saturnikova Jarmila	1949	1. 1
Sawicka Stanisława	1946	1. 2
Sawicki Jakub	1951	1. 1
Schelling Ernest	1947	1. 1
Sczaniecka Renata	1955	1. 1
Sczaniecki Michał	1945–1946, 1955	1. 6

Sekretarz Generalny Ministerstwa Spraw Zagranicznych	1948	1. 1
Semkowicz Władysław	1946–1948	1. 9
Sempowicz [?] Michał	1952, 1955	1. 2
Sierpiński Wacław	1951	1. 1
Silnicki Tadeusz	1950–1951	1. 2
Skobejko Emma	1952	1. 1
Skrzeszewski Stanisław	1948	1. 1
Skubiszewski Krzysztof	1953	1. 1
Skulski Ryszard	1947	1. 1
Slovansky Ustav [Praha]	1946–1948	1. 6
Smetana	1948	1. 1
Smogorzewski Kazimierz	1947	1. 1
Sobczak Marian	1950	1. 1
Sobociński Władysław	1947, 1949	1. 2
Societe Française de Folklore	b.d.	1. 1
Sosnowska Henryka	1946	1. 1
Sosnowski Kirił	1954	1. 1
Soustelle Jacques	b.d.	1. 1
Staszewska Magdalena	1954	1. 1
Stafiński Aleksander	1945	1. 1
Stökl G.	1955	1. 2
Studzińska Helena	1950, 1954	1. 3
Suchocki M.	1954	1. 1
Sulimirski T.	1947	1. 1
Sułowski Zygmunt	1954–1955	1. 2
Szadkowska Helena	1951	1. 1
Szembelówna	1946	1. 1
Szlafer M.	1955	1. 1
Szykowska Katarzyna	1954	1. 1
Szykowski Marian	1946–1952	1. 11
Tajsnerowie	1950	1. 1
Teigowa Hanna	1948	1. 1
Temperley Harold	1947	1. 1
Thomson S.	1949–1950	1. 2
Towarzystwo Naukowe w Toruniu	1952	1. 1
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej	1949	1. 1
Tymieniecki Kazimierz	1949–1955	1. 4

J. 92. Osoby i instytucje U–Ż i nieustaleni nadawcy

Université de Geneve	1947	1. 1
Université de Liège	1947	1. 1
Université de Strasbourg	1947	1. 1
The University of Liverpool – University Library	1947	1. 2
The University of London	1947	1. 1

Uniwersytet Warszawski	1946	1. 1
Vaccari Pietro	1955	1. 1
Vaneček Vaclav	1939–1954	1. 10
Varagnac André	1947–1950	1. 9
Vermeil Edmond	1948	1. 1
Vernadsky George	1948–1955	1. 4
Vetulani Adam	1946–1953	1. 6
Wasilewski Zygmunt	1947	1. 1
Wąsowiczowa Anna	1950–1951	1. 3
Weymanowie Stefan i J.	1955	1. 1
Widajewicz Józef	1950–1954 i b.d.	1. 8
Wierczyński Leszek	1949	1. 1
Winiewicz Józef	1951	1. 1
Wobrowski Kazimierz	1950	1. 3
Wojewoda Poznański	1948–1949	1. 2
Wojewódzka Komisja Intelktualistów i Działaczy Katolickich przy Polskim Komitecie Obrońców Pokoju [Poznań]	1951	1. 1
Wollman Slavomir	1949	1. 1
Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Oddział w Warszawie	1952	1. 1
Wyszyński Stefan	1953	1. 1
Yacht-Klub Wielkopolski	1949	1. 1
Zajączkowska Jadwiga	1948	1. 1
Zajączkowski Stanisław	1946–1954	1. 3
Zajchowska Stanisława i inni	1947	1. 1
Zalescy	1954 i b.d.	1. 2
Zaleski Andrzej	1950–1953	1. 3
Zaleski Stefan	1943	1. 1
Zalewski Stanisław	1945	1. 1
Zdzitowiecki Jan	1953	1. 1
Zespół Katedr Historii Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego	1953	1. 1
Zieliński Józef	1922	1. 5
Ziółkowski Tadeusz	1946, 1954	1. 2
Zygmuntowicz Kazimierz	1949	1. 1
Żółkiewski	b.d.	1. 1
Żuławscy Mirosław i Czesława	1948	1. 1
Żurawska Janina	1949	1. 1
„Życie Nauki” Redakcja	1950	1. 1
Nadawcy nieustaleni	1922–1955 i b.d.	1. 17

ANEKS 11

J. 93. Zygmunt Wojciechowski

1. Czubiński Antoni, *Rola Zygmunta Wojciechowskiego (1900–1955) w rozwoju polskiej myśli zachodniej*, [w:] *Kultura, polityka, dyplomacja. Studia ofiarowane Profesorowi Jaremu Maciszewskiemu w sześćdziesiątą rocznicę Jego urodzin*, Warszawa 1990, s. 122–130
2. Grabski Andrzej Feliks, *The Concept of the Poland of the Piasts in Polish Historiography. Zygmunt Wojciechowski's Interpretation of Poland's History*, „Polish Western Affairs”, Vol. 33, 1992, No 2, s. 251–272
3. Grabski Andrzej Feliks: *Zygmunt Wojciechowski i historia macierzystych ziem Polski*, [w:] *Wojciechowski Zygmunt, Zygmunt Stary (1506–1548)*. Oprac. i wstęp A. F. Grabski, Warszawa 1979, s. 5–69
4. Hilczer-Kurnatowska Zofia, *Ulica Góralska 3*, „Kronika Miasta Poznania”, 1999, nr 3, s. 267–275
5. Jakubowska Urszula, *Zygmunt Wojciechowski: O powrót Polski nad Odrę*, [w:] *Acta Universitatis Wratislaviensis*, Historia CXVI, Wrocław 1994, s. 215–223
6. Janicki Lech, *Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, [w:] *Wielkopolskie XX wieku*. Praca zbior. pod red. Andrzeja Gulczyńskiego, Poznań 2001, s. 617–625
7. Jobert Ambroise, *Nécrologie. Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Revue Historique”, Année 80: 1956, T. CCXVI, fasc. 1, No 439, s. 175
8. Kaczmarczyk Zdzisław, *Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Przegląd Zachodni” R. 31: 1975, T. 2, nr 3–4, s. 169–179
9. Tegoż, *Zygmunt Wojciechowski 28.IV.1900 – 14.X.1955*, „Życie Szkoły Wyższej”, R. 4: 1956, nr 2, s. 104–106
10. Koczy Leon, *Ś.p. Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, „Teki Historyczne” [Londyn], T. 7: 1955–1956, s. 152–153
11. Kostrzewski Bogdan, *Zgon prof. dr Zygmunta Wojciechowskiego*, „Dawna Kultura”, R. 3: 1956, z. 1
12. Krzoska Markus: *Streszczenie*. Z języka niemieckiego przełożył Krzysztof Ruchniewicz, [w:] Krzoska Markus, *Für ein Polen an Oder Und Ostsee. Zygmunt Wojciechowski (1900–1955) als Historiker und Publizist*, Osnabrück 2003, s. 466–474
13. Kwilecki Andrzej, Tomaszewski Władysław, *Poznań jako ośrodek polskiej myśli zachodniej w dwudziestoleciu międzywojennym*, „Przegląd Zachodni”, R. 30: 1974, nr 5–6, s. 93–119
14. Labuda Gerard, *Początki państwa polskiego w historiografii polskiej i niemieckiej*, [w:] *Stosunki polsko-niemieckie w historiografii*. Studia z dziejów historiografii polskiej i niemieckiej pod red. Jerzego Krasuskiego, Gerarda Labudy, Antoniego Walczaka. Cz. 1, Poznań 1974
15. Makowski Janusz, *Pamięci Zygmunta Wojciechowskiego*, „Za i Przeciw”, 1958, nr 46
16. Marciniak Ryszard, *Prezysi Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Ich myśl i dzieło*, Poznań 1998, s. 52–53
17. Matuszewski Józef, *Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, T. 1: 1955, z. 2, s. 331–337

18. Mazur Zbigniew, *Antenaci. O politycznym rodowodzie Instytutu Zachodniego*, Poznań 2002, s. 7–14, 106–107, 114–115, 122–123, 127–129
19. Motas Maciej, *Na szlakach Bolesław Chrobrego*, „Myśl Polska”, 2005, nr 41
20. Tegoż, *Ziemie Zachodnie i Zygmunt Wojciechowski*, „Myśl Polska”, 2005, nr 18–19
21. Mroczko Marian, *Zygmunt Wojciechowski jako historyk polskich ziem zachodnich oraz stosunków polsko-niemieckich*, „Przegląd Zachodni”, R. 41: 1985, nr 1, s. 98–113
22. „Ojczyzna” 1939–1945. *Dokumenty. Wspomnienia*, pod red. Zbigniewa Mazura, Aleksandry Pietrowicz, Poznań 2004, s. 7–36
23. Olszewski Henryk, *Zygmunt Wojciechowski 1900–1955*, [w:] *Wybitni historycy wielkopolscy*. Praca zbior. pod red. Jerzego Strzelczyka, Poznań 1989, s. 269–285
24. Tegoż, *Zygmunt Wojciechowski – historyk ustroju i prawa*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, T. 33: 1981, z. 1, s. 259–260
25. Tegoż, *Zygmunt Wojciechowski – poznańska szkoła historii prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, R. 56: 1994, z. 3, s. 18–23
26. Petot Pierre, *Préface*, [w:] *Wojciechowski Zygmunt, L'état polonais au moyen-âge. Histoire des institutions*, Paris 1949, s. 1–3
27. 50 lat „Czasopisma Prawno-Historycznego”. Referat redaktora wygłoszony w czasie jubileuszu pisma 10 grudnia 1998 r. – www.prawo.lex.pl
28. Piotrowski Bernard, *O Polskę nad Odrą i Bałtykiem. Myśl zachodnia i badania niemcoznawcze Uniwersytetu Poznańskiego (1919–1939)*, Poznań 1987, s. 174–208
29. *Pogrzeb i pożegnanie zmarłego dyrektora Instytutu Zachodniego prof. dra Zygmunta Wojciechowskiego*, „Przegląd Zachodni”, R. 11: 1955, nr 9–12, s. 382–404
30. Rogalski Aleksander, *Profesor Zygmunt Wojciechowski. W ćwierćwiecze zgonu (1900–1955)*, „Życie i Myśl”, R. 30: 1980, nr 11, s. 122–130
31. Szczaniecki Michał, *Zygmunt Wojciechowski*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, T. 7: 1955, z. 2, s. 385–390
32. Serwański Edward, *Dnia 13 lutego 1945 roku...*, „Przegląd Zachodni”, R. 50: 1994, nr 3, s. 127–138
33. Tegoż, *W kręgu myśli zachodniej. Wspomnienia i zapiski Wielkopolanina*. Do druku wybrali i edytorsko opracowali Jacek i Krystyna Serwańscy, Poznań 2003
34. Tegoż, *Z działalności konspiracyjnej Wielkopolan w latach okupacji hitlerowskiej*, „Przegląd Zachodni”, R. 30: 1974, nr 5/6, s. 140–145, 154–161
35. *Trzydziestolecie pracy prof. Z. Wojciechowskiego*, „Kwartalnik Historyczny”, R. 62: 1955, nr 4/5, s. 329
36. Tymieniecki Kazimierz, *Ś.P. prof. dr Zygmunt Wojciechowski*, „Życie i Myśl”, 1955, nr 5/6, s. 1–5
37. *Uroczystość 30-lecia profesury prof. Z. Wojciechowskiego i 10-lecia pracy w Instytucie Zachodnim*, „Przegląd Zachodni”, R. 11: 1955, nr 5–8, s. 288–305
38. Wąsicki Jan: *Poznań a odzyskane ziemie zachodnie w Polsce Ludowej*. „Przegląd Zachodni”, R. 30: 1974, nr 5/6
39. Tegoż, *Prof. dr Zygmunt Wojciechowski (1900–1955)*, „Kronika Miasta Poznania”, R. 56: 1988, nr 1, s. 5–14
40. Weyman Stefan, *Zygmunt Wojciechowski. Ważniejsze prace*, „Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, T. 19: 1955, nr 1 (44), s. 370–386

41. Wnuk Włodzimierz: *Byłem z wami*. Warszawa 1985, s. 189–202
42. Wojciechowska Maria – wspomnienia o mężu (b.d.)
43. Wojciechowski Marian, *Fragment wspomnień*, „Przegląd Zachodni”, R. 50: 1994, nr 3, s. 95–106
44. Wojciechowski Zygmunt, *Studia historyczne*, Warszawa 1955, s. 421–432.
45. *Wojciechowski Zygmunt*, [w:] *Czy wiesz kto to jest?* Pod red. Stanisława Łozy, Warszawa 1938, s. 810–811
46. Wojtkowiak Zbysław, *Napisy pamiątkowe miasta Poznania. Nowożytnie tablice zewnętrzne połowa XIX – początek XXI wieku*, Poznań 2004, s. 80
47. Z. K., *W dziesięciolecie zgonu prof. Zygmunta Wojciechowskiego*, „Przegląd Zachodni”, R. 21: 1965, nr 5/6
48. *Zarys historii Katedry Prawa Rzymskiego i Historii Prawa Sądowego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu* – <http://rzym.amu.edu.pl/history/>
49. *Zgon Zygmunta Wojciechowskiego*, „Kwartalnik Historyczny”, R. 63: 1956, nr 2, s. 255–256

ANEKS 12

95. Zygmunt Wojciechowski
 1. *Ustrój polityczny ziem polskich w czasach przedpiastowskich*, „Pamiętnik Historyczno-Prawny”, 1927, z. 2
 2. *Prawo rycerskie w Polsce przed statutami Kazimierza Wielkiego*, Poznań 1928
 3. *Rozwój terytorialny Prus w stosunku do ziem macierzystych Polski*, Toruń 1933
 4. *Mieszko I i powstanie państwa polskiego*, Toruń 1936
 5. *Grunwald. W 535 rocznicę zwycięstwa*, Poznań 1945
 6. *Państwo polskie w wiekach średnich. Dzieje ustroju*, Poznań 1945
 7. *Polska-Niemcy. Dziesięć wieków zmagania*, Poznań 1945
 8. *Hold pruski i inne studia historyczne*, Poznań 1946
 9. *Polska Piastów, Polska Jagiellonów*, Poznań 1946
 10. *Zbrodnia niemiecka w Warszawie 1944 r. Zeznania-zdjęcia*, Oprac. Edward Serwański i Irena Trawińska. Przedmową poprzedził Z. W., Poznań 1946
 11. *Zygmunt Stary 1506-1548*, Warszawa 1946
 12. *Dolny Śląsk*. Praca zbior. pod red. Kiryła Sosnowskiego i Mieczysława Suchockiego. Poznań 1947 (Z cyklu: *Ziemie Staropolskie* pod red. Z. W.)
 13. *Poland's Place in Europe*, Edited by Z. W., Poznań 1947
 14. *Polska – Czechy. Dziesięć wieków sąsiedztwa*. Pod red. Z. W., Katowice-Wrocław 1947
 15. *Bolesław Chrobry i R. 1000*, „Przegląd Zachodni”, 1948, nr 3
 16. *Życie i Myśl*”, 1950, nr 1-2
 17. *Początki chrześcijaństwa w Polsce na tle stosunków niemiecko-wieleckich*, „Życie i Myśl”, 1950, nr 3/4
 18. *W sprawie rewolucji pogańskiej w Polsce w r. 1037*, „Życie i Myśl”, 1950, nr 7/8
 19. *Z dziejów pośmiertnych Bolesława Chrobrego. Punkt wyjścia i pierwsze wieki legendy*, „Życie i Myśl”, 1951, nr 11/12
 20. *Przełom i przebieg Odrodzenia w Polsce oglądane oczyma historyka ustroju*, „Przegląd Zachodni” ,1953, nr 11/12

21. Dyskusja nad referatem prof. Wojciechowskiego *Zagadnienie bezpieczeństwa zbiorowego w okresie międzywojennym*, Instytut Zachodni, 05.03.1955

ANEKS 13

J. 104. Prace i wspomnienia osób obcych

1. Bardach Julian [Juliusz], Leśnodorski Bogusław, Śreniowski Stanisław, *Historia ustroju Polski. Stan nauki, przegląd prac, główne problemy* (ok. 1950)
2. Górski Karol, *W sprawie granicy w Prusach Wschodnich* (b.d.)
3. Grabski Andrzej Feliks, *W sprawie śmierci Ekkeharda. Uwagi polemiczne* (1955)
4. Grycz Józef, *Wspomnienia z sierpnia – października 1944 roku*
5. Kamiński Feliks, *Zeznania dot. eksperymentów medycznych w obozie koncentracyjnym KL Gusen* (b.d.)
6. Modzelewski Zygmunt, *O roli i znaczeniu nauki w Polsce Ludowej* (1952)
7. Prochazka Vladimir, *Snemovnictvi u Polabsko-Pobaltskich Slovanu* (po 1946)
8. Romer Eugeniusz, *Przedślowie (Męczeństwo i bohaterstwo – Kartagina i Warszawa)* (1946)
9. Rudnicki Mikołaj, *Golensizi = Gołęzycy* (1949)
10. Weik van N., *O pochodzeniu wszechsłowiańskiego słowa k'met* (b.d.)
11. Widajewicz Józef, *O budzisławskich żywotach* (1954)
12. Nieustalony autor, *Polityka II RP wobec ZSRR* (b.d.)
13. Nieustalony autor, *Post scriptum* (1947)

ANEKS 14

J. 105. Osoby i instytucje B-T i nieustalony nadawca

Balzer Oswald do Krček Franciszek	1912	1. 1
Deresiewicz Janusz do Ministra Szkolnictwa Wyższego	1953	1. 1
Kopystyńska Balbina do Spławińskiej Barbary	1940	1. 1
Łukaszewicz Zygmunt [ps. Jesionowski] do Delegata Rządu na Kraj	1944	1. 1
Łukaszewicz Zygmunt [ps. Jesionowski] do Mikołajczyka Stanisława	1944	1. 1
Łukaszewicz Zygmunt [ps. Jesionowski] do Okręgowego Delegata Rządu na Kraj w Krakowie	1944	1. 1
Łukaszewicz Zygmunt [ps. Jesionowski] do Węglińskiego	1944	1. 4
Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu		
do Uniwersytetu Poznańskiego	1952	1. 1
Towarzystwo Miłośników Przeszłości Lwowa		
do Towarzystwa Miłośników Historii w Poznaniu	1932	1. 1
Nadawca nieustalony do Staszewskiej	ok. 1939–45	1. 2

ANEKS 15

J. 111. Zygmunt Wojciechowski

1. *Nacjokratyzm czyli rządy sejmikowe*, Poznań 1936 (odbitka z: „Awangarda Państwa Narodowego”, 1936, nr 3)
2. *Przemówienie Prof. Zygmunta Wojciechowskiego na uroczystym zebraniu Klubu 11 Listopada w Warszawie w dniu 17 czerwca 1937 z udziałem Marszałka E. Śmigłego*

Rydza, Poznań 1937

3. *Bolesław Chrobry i R. 1000*, Poznań 1948 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1948, nr 3).
4. *Patrycjat Bolesława Chrobrego*, Poznań 1949 (nadbitka z: „Roczniki Historyczne”, T. XVIII, 1949)
5. *Początki chrześcijaństwa w Polsce na tle stosunków niemiecko-wieleckich*, Poznań 1950 (nadbitka z: „Życie i Myśl”, 1950, nr 3/4)
6. *W sprawie rewolucji pogańskiej w Polsce w r. 1037. Fragment z książki pt. „Epoka Chrobrego”*, Poznań 1950 (nadbitka z: „Życie i Myśl”, 1950, nr 7/8)
7. *Uwagi nad powstaniem państwa polskiego i czeskiego* (nadbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1951, nr 1/2)
8. *Gniezno – Poznań – Kraków na tle kształtowania się państwa Piastów*, Poznań 1951 (nadbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1951, nr 7/8)
9. *Gniezno i Wrocław* (nadbitka z: „Życie i Myśl”, 1951, nr 1/2)
10. *Z dziejów pośmiertnych Bolesława Chrobrego. Punkt wyjścia i pierwsze wieki legendy*, Poznań 1951 (odbitka z: „Życie i Myśl”, 1951, nr 11/12)
11. *Jedność ziem nad Wisłą i Odrą*, Poznań 1952 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1952, nr 1/2)
12. *Szczecin, nie Gniezno*, Poznań 1952 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1952, nr 3/4)
13. *Pogranicze plemienne śląsko-wielkopolskie i problem kształtowania się państwa Polan*, Poznań 1952 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1952, nr 5/6)
14. *Północna granica plemienna Wielkopolski*, Poznań 1952 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1952, nr 7/8)
15. *Znaczenie Gieczy w Polsce Chrobrego*, Poznań 1952 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1952, nr 11/12)
16. *Początki Poznania na tle początku miast w Polsce*, Poznań 1953 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1953, nr 6/8)
17. *Wielkopolska i Kujawy kolebką państwa*, Poznań 1953 (odbitka z: „Przegląd Zachodni”, 1953, nr 9/10)